

S

**SPRÁVA O ČINNOSTI
A HOSPODÁRENÍ SND
ZA ROK 2023**

D

N

OBSAH

1.	Identifikácia organizácie.....	3
2.	Pôsobnosť a strednodobý výhľad organizácie.....	5
3.	Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie.....	7
4.	Rozpočet organizácie.....	48
5.	Personálne otázky.....	55
6.	Podnikateľská činnosť.....	56
7.	Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie.....	57
8.	Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku.....	59
9.	Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie.....	59

Prílohy

Príloha č. 1 – Organizačná štruktúra platná k 31.12. rozpočtového roka

Príloha č. 2 – Zhodnotenie výsledkov kontrol k 31.12.2023

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie	Slovenské národné divadlo
Typ organizácie	štátna príspevková organizácia
Sídlo organizácie	Pribinova 17, 819 01 Bratislava
Identifikačné číslo organizácie	00 164 763
Zriaďovateľ	Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia	1. 3. 1920
Telefón	+421 2 204 72 111
E-mail	snd@snd.sk
Web	www.snd.sk

VEDENIE

GENERÁLNI RIADITELIA SND

Mgr. Jozef Švolík, generálny riaditeľ do 30. 4. 2023

Mgr. art. Matej Drlička, ArtD., generálny riaditeľ od 1. 5. 2023

ČINOHRA

Mgr. art. Miriam Kičiňová, ArtD., poverená riadením Činohry SND do 4. 5. 2023

Mgr. art. Miriam Kičiňová, ArtD., riaditeľka Činohry SND od 5. 5. 2023

OPERA

Mgr. art. Maroš Podhajský, poverený riadením Opery SND do 2. 5. 2023

Mgr. art. Martin Leginus, Opery SND od 3. 5. 2023

BALET

Nina Poláková, riaditeľka Baletu SND

ÚSEK KOMUNIKÁCIE A OBCHODU

Mgr. Zuzana Barysz, poverená riadením komunikácie do 4. 5. 2023

Mgr. art. Dipl. Ing. Barbora Šajgalíková, ArtD., riaditeľka komunikácie od 5. 5. 2023

Mgr. Katarína Benczová, poverená riadením obchodu do 4. 5. 2023

Mgr. Patrik Taliga, riaditeľ obchodu od 5. 5. 2023

EKONOMICKÝ ÚSEK

Mgr. Božena Horná, poverená riadením Ekonomického úseku do 3. 5. 2023

Ing. Matej Bošňák, ekonomický riaditeľ od 4. 5. 2023

ÚSEK LUDSKÝCH ZDROJOV

Mgr. Alena Longauerová, poverená riadením Úseku ľudských zdrojov do 23. 1. 2023

Mgr. Petra Lanáková, riaditeľka Úseku ľudských zdrojov od 24. 1. 2023

ÚSEK GENERÁLNEHO RIADITEĽA

Mgr. Matúš Maderič, riaditeľ Úseku generálneho riaditeľa od 5. 5. 2023

UMELECKO-DEKORAČNÉ DIELNE

Mgr. art. Peter Klaudíny, riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní do 3. 5. 2023

prof. Peter Čanecký, riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní od 4. 5. 2023

TECHNICKO-PREVÁDZKOVÝ ÚSEK

Ing. Róbert Polc, poverený riadením Technicko-prevádzkového úseku do 17.9.2023

Ing. Ľubomír Čarvaga, riaditeľ Technicko-prevádzkového úseku od 18.9.2023

2. PÔSOBNOSŤ A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Postavenie a povinnosti SND upravuje Štatút Slovenského národného divadla č. MK-2245/2014-110/12966 zo dňa 23.7.2014, v znení Dodatku č.1 zo dňa 10.2.2020 a Dodatku č.2 zo dňa 26.10.2021. Svoje činnosti SND vykonáva aj v zmysle Zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií.

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje príspevkom zo štátneho rozpočtu a vlastnými príjmami.

SND vykonávalo v roku 2023 najmä tieto umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a so Štatútom Slovenského národného divadla:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí,
- umelecky pripravovalo a verejne predvádzalo dramatické, hudobno-dramatické a tanečné diela,
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií,
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav,
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity,
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí,
- realizovalo aktivity podporujúce rozvoj a skvalitnenie plnenia poslania a hlavného predmetu činnosti,
- realizovalo predaj a predpredaj vstupeniek,
- prenajímalo nehnuteľnosti alebo ich časti a iný majetok, ktorý má vo svojej správe a dočasne ho nevyužíva,
- zapožičiavalo divadelné výpravy, hudobné materiály, nástroje, notový materiál,
- prevádzkovalo a prenajímalo bufetové, reštauračné a rekreačné zariadenia v správe SND v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Prioritou manažmentu je, aby bolo Slovenské národné divadlo zdravou verejnou inštitúciou s vyváženými príjmami a výdavkami. Vedenie Slovenského národného divadla chce preto

aj v roku 2024 pokračovať v nastúpenom trende zvyšovania návštevnosti a tržieb, a prispieť tým k ekonomickej udržateľnosti inštitúcie. V roku 2024 bude SND pokračovať v projekte Obnova budovy Umelecko-dekoračných dielní SND, procese prípravy rekonštrukcie historickej budovy SND, realizovať investície do obnovy divadelných technológií novej budovy SND ako aj technológií samotnej budovy.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

3.1 Zhodnotenie plnenia Kontraktu na rok 2023

Ministerstvo kultúry SR uzavrelo so Slovenským národným divadlom „Kontrakt č. MK – 3177/2023-421/2092“, ktorý je zverejnený na internetovej adrese www.snd.sk.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so Štatútom SND na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledujúcich aktivít a činností:

- zabezpečenie celoročnej divadelnej činnosti na vlastnej scéne prostredníctvom vlastných výkonov súborov činohry, opery, baletu a orchestra v spolupráci s hosťujúcimi domácimi a zahraničnými umelcami vrátane hosťovania na Slovensku a v zahraničí,
- pri plnení činností a realizácii aktivít prihliadať na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND napĺňalo v roku 2023:

- vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov,
- kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND,
- kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu,
- zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti,
- podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby,
- prezentácia divadelnej tvorby partnerských divadiel na javiskách SND.

Slovenské národné divadlo zverejšovalo vo svojich informačných a propagačných materiáloch informáciu, že organizácia je štátnou príspevkovou organizáciou Ministerstva kultúry SR.

SND v zmysle predmetu Kontraktu v priebehu roka 2023 uviedlo 18 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia a odohralo 631 predstavení na vlastnej scéne ktoré videlo 267 398 divákov.

Celkový počet podujatí (vrátane hosťovaní súborov SND na Slovensku a v zahraničí) bol 675 s počtom divákov 277 798.

Finančné plnenie Kontraktu je uvedené v tabuľke č. 1, ktorá je súčasťou Správy o činnosti a hospodárení za rok 2023.

REALIZÁCIA PREMIÉROVÝCH INSCENÁCIÍ A PROGRAMOV

	Názov hry	Dátum premiéry
Činohra SND		
	<i>Kocúrkovo</i>	4. 2. a 5. 2. 2023
	<i>Koncert na želanie</i>	11. 2. a 12. 2. 2023
	<i>Budete mať luft!</i>	1. 4. 2023
	<i>Konformista</i>	15. 4. a 16. 4. 2023
	<i>Deti</i>	3. 6. a 4. 6. 2023
	<i>Malé ženy</i>	10. 6. a 11. 6. 2023
	<i>Ako sa Ivan Ivanovič a Ivan Nikiforovič rozkmotrili</i>	28. 10. a 29. 10. 2023
	<i>Pred očami západu</i>	18. 11. a 19. 11. 2023
	<i>Čaute!</i>	22. 11. 2023
Opera SND		
	<i>Svätopluk</i>	24. 2. 2023
	<i>Maria Stuarda</i>	21. a 23. 4. 2023
	<i>Lyrické scény Eugena Onegina</i>	18. 6. 2023
	<i>Nabucco</i>	29. 9. a 1. 10. 2023
	<i>Muflón Ancijáš</i>	29. 10. 2023
Balet SND		
	<i>Carmina Burana</i>	20. 5. 2023
	<i>Fashion Ballet '23</i>	23. 6. a 24. 6. 2023
	<i>Umenie pre život</i>	13. 10. a 14. 10. 2023
	<i>Labutie jazero</i>	3. 11. a 4. 11. 2023

ČINOHRA SND

V roku 2023 Činohra SND realizovala 9 vlastných premiér. Spolu s reprízami repertoárových titulov sme odohrali 438 predstavení, pričom sme uviedli aj 15 hosťujúcich predstavení divadiel zo Slovenskej a Českej republiky. Vo vertikálnej dramaturgii sa sledovali témy „*Aká sme komunita, Depresia Európy, Biele miesta dejín, Kultúrne vojny, Cyklus Západ a O aký svet chceme zabojovať*“.

Práve v tituloch *Deti* a *Kocúrkovo* sme pracovali s textami slovenských autorov/autorky a skúmali sme, akou sme komunitou, ak hovoríme o nás, o Slovákoch a Slovenkách, o národnej identite, o krajine a voľbách a predstavách a o našich tradičných rodinách. Izolovanosť, postcovidovú depresiu, neschopnosť viesť dialóg a osamotenie zas v inscenácii *Koncert na želanie*. Reálie z dejín mladej slovenskej demokracie a zlyhávania systému sa objavili

v inscenácii *Budete mať luft!*. Reálie z veľkých západoeurópskych dejín a našich kultúrnych vojen sa spracovali v titule *Konformista a Pred očami západu*, i komornej inscenácii *Ako sa Ivan I. a Ivan N. rozkmotril..* O svet humanizmu, hodnôt ako rovnosť, ľudskosť, slušnosť, pokora, úcta, akási šírka toho, čo je stále súčasťou západnej kultúry, sa v úvodzovkách zabojovalo v titule *Malé ženy*.

Podarilo sa nám realizovať aj Classroomplay *Čaute!*, ktorá otvorila citlivé témy šikany a školstva. Hráva sa priamo v školských triedach.

Titul *Kocúrkovo* bol zároveň venovaný 30. výročiu samostatnosti Slovenskej republiky, ktoré reflektoval a prinášal vrstevnaté odkazy.

Činohra v prvom roku 2023 divákovi ukázala šírku a rozmanitosť divadelného jazyka súčasnosti. Rôznorodosť estetík smerovala od performativity, náznaku, symboliky a štylizácie až k psychologickému realizmu. Pracovalo sa aj s dokumentárnou drámou a materiálom.

Na javisko Činohry SND sa vrátili režiséri Rastislav Ballek, Roman Polák, Marián Amsler, Michal Vajdička, David Jařab. Prvú režijnú spoluprácu nadviazala Činohra SND s Kamilou Polívkovou i ukrajinským režisérom Olegom Liptsinom. Priestor dostal aj mladý absolvent doktorandského štúdia réžie Pavol Viecha, ale i člen činohry SND Robert Roth.

Popritom sme realizovali naše tradičné vzdelávacie projekty *Od textu po predstavenie*, *Hovorme o divadle*. Rozšírili sme ich o spoluprácu s o. z. Vagus. Hostili sme domáce i zahraničné zriaďované i nezávislé divadla, krstili knihy, začali nové projekty hommage či iné spolupráce s rôznymi subjektmi. A pokračovali v spolupráci s Divadlom Zrakáč, ktoré na pôde SND hráva 2 inscenácie s ľuďmi so zrakovým znevýhodnením.

S Operou SND sme spolupracovali na komorných koncertoch. Zvukári i členovia umeleckého súboru činohry spolupracovali s oddelením UKO na vytváraní audio- a videotrailerov k inscenáciám opery, činohry a baletu i rôznym iným kampaniam.

Spolu sme v roku 2023 odohrali 438 vlastných predstavení a k tomu i hosťovania iných súborov, tanečných večerov, diskusií a podobne. Takmer 30 dramaturgických úvodov, 12 sprievodných programov, 15 hosťovaní v Činohre SND, 7 domácich zájazdov a 5 zahraničných zájazdov.

PREMIÉRY

Kocúrkovo

Jan Chalupka

Koncept a scenár Rastislav Ballek, Peter Pavlac

Réžia Rastislav Ballek

Dramaturgia a koncept Peter Pavlac

Scéna Michal Lošonský
Kostýmy Katka Holková
Hudba Robert Mankovecký

Pohybová spolupráca Stanka Vlčeková

Premiéry 4. 2 – 5. 2. 2023, Sála činohry

Ikonická prvá slovenská dráma z roku 1830 sa v réžii Rastislava Balleka stáva inscenáciou o krajine, ktorá prechádza úskaliami volieb, kortešačkových machinácií a manipulácií. Autori konceptu a scenára Peter Pavlac a Rastislav Ballek spojili dvanásť Chalupkových textov, aby vznikol hlboký a komplexný ponor do myslenia jednej epochy, krajiny i ľudí. Kompaktná ansámblová súhra, práca s intertextualitou, nadviazanie na slovenskú inscenačnú tradíciu, ale aj vrstevnatosť divadelného jazyka sa pretavili do celkového vyznenia inscenácie. Súčasťou scénografie Michala Lošonského je aj intervencia do hľadiskového priestoru, ktorá v sebe zahŕňa výtvarné odkazy na staršie inscenácie *Kocúrkova* nielen v SND. Hudobný jazyk Roberta Mankoveckého je jednou z výrazných zložiek inscenácie, pretože zhudobnil celú jednu Chalupkovu veršovanú drámu *Trinásta hodina*. Toto posilňuje interpretačný koncept politickej estrády, ktorá sa pácha v slobodnej krajine už tri desaťročia rokov. Kostýmy Kataríny Holkovej pracujú so znakom a sú ďalšou interpretačnou vrstvou. Javiskové dielo v réžii Rastislava Balleka je zásadným rozvíjaním inscenačnej tradície *Kocúrkova* na Slovensku, zároveň prinieslo i dramaturgické objavy v podobe spojenia jednotlivých textov, ktoré rozprávajú o topos zvanom *Kocúrkovo*. Inscenácia je konceptuálnou skladačkou, ktorá umožňuje divákovi slobodne myslieť a interpretovať jednotlivé obrazy. Cieľovou skupinou je táto republika.

Koncert na želanie

Franz Xaver Kroetz

Réžia Kamila Polívková
Dramaturgia Miriam Kičiňová
Scénografia, svetelný dizajn, projekcia Antonín Šilar
Kostýmy Zuzana Sceranková
Hudba, zvukový dizajn, účinkovanie Katarzia

Premiéry 11. 2 – 12. 2. 2023, Štúdio

Bezslonné libreto nemeckého dramatika Franza Xavera Kroetza *Koncert na želanie* malo slovenskú premiéru v réžii Kamily Polívkovej. V režijnom koncepte vytvorila tri paralelné svety žien, ktoré prežívajú svoju samotu i osamelosť. Dôležitou súčasťou celku je rádiové vysielanie – podcast s pesničkami na mieru tejto inscenácii, ktorého autorkou i interpretkou je Katarzia. Výrazná spolupráca scénografickej a kostýmovej zložky autorov Antonína Šilara a Zuzany Scerankovej je symbiózou divadelných nápadov, výtvarne pútavého jazyka a obrazovej interpretácie libreta. Inscenácia je prvou spoluprácou tvorivého tímu Polívková, Sceranková a Šilar s Činohrou SND. Podarilo sa im vytvoriť osobitné dielo, ktoré komunikuje neverbálne, stavia na obrazoch a imaginácii, na emočných plochách špecifickej hereckej interpretácie postavenej na javiskovom konaní. Je určená mladej a strednej generácii divákov.

Budete mať ľuľt!

Koncept a scenár Martin Krč, Pavol Viecha
Réžia Pavol Viecha
Dramaturgia Martin Krč
Scéna a kostýmy Emília Rigová
Hudba Andrej Majerčik
Pohybová spolupráca Libuša Čižmárik Bachratá, Maroš Čižmárik

Premiéra 1. 4. 2023, Modrý salón

V priestore Modrého salónu vznikla komorná inscenácia, ktorá hutným divadelným jazykom aj dokumentárneho divadla spracováva udalosť z roku 1928, a to pogrom na Rómov pri obci Pobodim. Udalosti z obdobia mladej slovenskej demokracie, rasová neznášanlivosť, zlyhávanie systému nachádzajú svoje paralely aj po 30 rokoch žitej, ale neaplikovanej demokracie. Pôvodný autorský text Martina Krča a Pavla Viechu vychádza z dobových a historických dokumentov, spracováva súdne zápisy. Zároveň režisér Pavol Viecha hľadá takmer performatívny jazyk, ktorý silno podporuje výtvarná zložka výtvarníčky Emílie Rigovej a hudobného skladateľa Andreja Majerčika, ale i práca s javiskovým pohybom Maroša Čižmárika a Libuše Bachratej.

Súčasťou repríz sú raz mesačne diskusie po predstavení spolu s moderátorom Martinom Staňom. Hostami sú historici, etnológovia, umelci, aktivisti z verejného sektora, ktorí sa venujú rómskej tematike a práci s komunitami.

Konformista

Alberto Moravia
Preklad Miroslava Vallová
Réžia a dramaturgia Roman Polák
Dramaturgia Daniel Majling
Scéna Pavol Borák
Kostýmy Peter Čanecký
Hudba Lucia Chuťková
Choreografia Juraj Letenay

Premiéry 15. 4. – 16. 4. 2023, Sála činohry

Román Alberta Moraviu *Konformista* sa v dramaturgii a réžii Romana Poláka objavuje na slovenskom javisku prvý raz. Ide o uzavretie línie príbehov o rodine a totalite (*Ruské denníky, Scény zo života režiséra /Ingmara Bergmana/*). Roman Polák so svojím už stabilným tímom spolupracovníkov – Pavel Borák ako autor scény, Peter Čanecký ako autor kostýmov, Lucia Chuťková ako autorka hudby a Juraj Letenay ako choreograf – vytvoril intenzívne javiskové dielo o jednotlivcovi, vine a ideológii, ktorá mu umožní cítiť sa normálne aj s krvou na rukách. Určovanie normativity, potláčanie slobody, stret kultúr a hodnôt v čase pred nástupom talianskeho fašizmu je inscenáciou s výkričníkom. Je dôležitým upozornením na amnéziu

pamäti, ktorá spôsobuje vytesnenie a zabúdanie na manipuláciu totalitnej moci, na postupné rozkladanie mysli, na paranoju, neistotu a demagógiu, ktorú v spoločnosti zasejú. Príbeh rozpadu rodiny je súčasťou dlhodobých cyklov v Činohre SND. Inscenácia je určená pre mladšiu, strednú a staršiu generáciu.

Deti

Kolektív autorov

Réžia Michal Vajdička

Dramaturgia Daniel Majling

Scéna Pavol Andraško

Kostýmy Katarína Hollá

Hudba Michal Novinski

Premiéry 3. 6 – 4. 6. 2023, Štúdio

Jednou z najlepších autoriek, ktorá sa vyslovila k našej slovenskej komunite, je určite Božena Slančíková-Timrava. Dramaturg Daniel Majling spolu so zvyškom umeleckého kolektívu voľne adaptoval jej poviedky *U Kanátov* a *Žiadna radosť* do podoby dramatického textu. Slovo dráma sa v tejto inscenácii stáva ukázkovým príkladom dobre vystavanej dramatickej situácie v podaní excelentných hercov. Inscenácia je hereckým divadlom plnokrvných charakterov. V réžii Michala Vajdičku vznikla komorná a intenzívna inscenácia o hĺbke vzťahov, rozmanitosti našich rodinných príbehov, o zaseknutí v čase i vlastnej ideí s fatálnymi následkami. Scéna Pavla Andraška a kostýmy Kataríny Hollej umocňujú koncentrovanosť inscenácie a veľmi jednoduchými prostriedkami navodzujú čas i atmosféru.

Malé ženy

Louisa May Alcottová

Réžia a dramaturgia Marián Amsler

Dramaturgia Darina Abrahámová

Scéna Juraj Kuchárek

Kostýmy Marija Havran

Hudba Ivan Acher

Choreografia Stanka Vlčeková

Premiéry 10. 6. – 11. 6. 2023, Sála činohry

Veľké javiskové plátno je jednou z výrazných súčastí dramaturgie Činohry SND. *Malé ženy* sú práve takýmto rodinným titulom, v ktorom sa témy ako súdržnosť, ľudskosť, empatia, dialóg a prijatie stávajú zásadnými postojmi s významným etickým presahom. Ide o prvé uvedenie a dramaturgiu tohto titulu na Slovensku. Režisér i autor dramaturgie Marián Amsler vybuodoval svet hlbokého porozumenia a podpory, v ktorom má každý svoje miesto i rešpekt

a právo na vzdelanie, na svoju životnú misiu aj identitu, hoci nespĺňa stereotypné (rodové) predstavy. Romantizujúci príbeh štyroch sestier a ich životných ciest má bravúrne herecké obsadenie, ktoré zintenzívňuje scénografické riešenie priestoru od Juraja Kucháreka a nadčasové kostýmy Marije Havran. Hudba Ivana Achera prevádza svetmi a priestormi, intenzívne dotvára atmosféru a spoluvytvára emóciu. Táto inscenácia prináša veľký pozitívny nádyh a oslovuje veľmi širokú divácku škálu.

Ako sa Ivan Ivanovič a Ivan Nikiforovič rozkmotrili

Oleg Liptsin, Nikolaj Vasilievič Gogol'

Preklad Zora Jesenská, Dana Lehutová, Viera Marušiaková

Réžia a adaptácia Oleg Liptsin

Dramaturgia Mário Drgoňa

Scéna a kostýmy Daša Krištofovičová

Premiéry 28.10. – 29. 10. 2023, Modrý salón Činohry SND

V spolupráci so svetovo etablovaným ukrajinským režisérom Olegom Liptsinom vznikla inscenácia výnimočnej formy a dôležitého obsahu v Modrom salóne Činohry – priestore odvážnej a nekonvenčnej dramaturgie. Inscenácia autorskej adaptácie poviedky ukrajinského klasika, ktorého tvorba je už takmer dvesto rokov neoddeliteľnou súčasťou svetového literárneho kánonu je umeleckou reflexiou nielen už viac ako dva roky naplno zúriacej vojny na Ukrajine, ale aj kľúčiacich semienok zla v ľuďoch a ich vzájomných vzťahoch. Dôležitým prvkom inscenácie je aj ukrajinský folklór, ktorý prenikol do výtvarnej štylizácie a výpravy celej inscenácie, od kostýmov, cez rekvizity až po rurálnosť ukrajinského vidieka v scénografii, no nemenej zaujímavým je usporiadanie modrého salóna, ktoré pôsobí na obecnosť priam imerzívne. Liptsinovi sa podarilo vytvoriť nielen trefný paralelný komentár k aktuálnemu socio-politickému daniu a usporiadaniu sveta, ale aj osobitú inscenáciu s prvkami hereckej ludickej školy, ktorá pre náš kultúrny kontext nie je typická, čo bolo pozitívnou výzvou i pre členov súboru, ktorí tu podávajú minuciózne herecké výkony. Vznikla tak inscenácia najmä pre strednú a staršiu generáciu, no na svoje má šancu si prísť i mladší divák, pričom pozitívne ohlasy vzbudila inscenácia i v médiách a odbornej obci.

Pred očami západu

Joseph Conrad, David Jařab

Adaptácia a réžia David Jařab

Dramaturgia Daniel Majling

Scéna David Jařab

Kostýmy Sylva Zimula Hanáková

Hudba Jakub Kudláč

Premiéry 18. 11. – 19. 11. 2023, Štúdio

David Jařab sa do súboru Činohry ako režisér i scénický výtvarník vrátil inscenáciou *Pred očami západu* už po tretí raz. Reflektuje v nej, tak ako aj samotný Conrad, kultúrne stretý, ale aj otázky spoločensko-politického charakteru. Nejde tak len o dobrodružný príbeh o domnelom revolucionárovi, ale najmä o človeku, ktorý sa snažil bez ujmy prejsť životom v rámci totalitného režimu. Jařabovi sa tak darí vytvárať sondu do histórie s paralelami v našej súčasnosti de facto bez ohľadu na geografickú lokáciu. To všetko s hlbokým vhl'adom do otázok morálky, etiky, ľudskej psychiky a za sugestívnej atmosféry a koncentrovaných hereckých výkonov. Inscenácia sa tak zaradila do línie reflektujúcej totalitárkse zmýšľanie, jeho krátkozrakosť a neschopnosť fungovania. Určená je pre široké spektrum obecnstva, od tínedžerov, resp. mladých dospelých až po seniorov, nakoľko jej ráz a témy sú univerzálne.

Čaute!

Tereza Trusinová

Réžia Robert Roth

Dramaturgia Mário Drgoňa

Scéna a kostýmy Jana Němečková

Premiéra 22. 11. 2023, Gymnázium Jána Papánka, Vazovova

Inscenácia vo form classroomplay sa v činohre SND predstavila po prvý raz. Hoci tento formát od 80. rokov funguje v divadlách Veľkej Británie, Holandska či Nemecka, v našom kontexte a v takejto miere nie je práve typický. Sme preto radi, že v spolupráci s mladou autorkou Terezou Trusinovou vznikla na platforme projektu Young Europe IV. inscenácia, ktorá pojednáva o vzťahoch medzi mladými ľuďmi, výzvam, ktorým v živote čelia, no v neposlednom rade, snaží sa o destigmatizáciu témy duševného zdravia a vyhľadania odbornej pomoci. Trusinová si tu na pomoc vzala podrobné rešrše, ako aj terénny výskum medzi mladými, z ktorých čerpala rôzne motívy. Režisér Robert Roth zasa predviedol precízny typ režijnej práce, ktorý rešpektuje zámer diela a nesnaží sa o formálne eklektický tvar, no o inscenáciu, ktorá kladie dôraz na herca a komunikatívnosť s obecnstvom v triedach, kam divadlo prichádza za mladými. Inscenácia zaznemala nemalý a pozitívny ohlas naprieč laickou i odbornou verejnou a sme radi, že nám pri jej vzniku v začiatkoch rozhovorom pomohli manželia Millerovci, ktorí sa venujú psychológii a psychoterapii, ako i VÚDPaP. Po každom predstavení ponúkame aj hodnotiacu aktivitu a diskusiu, v rámci ktorej tínedžeri majú možnosť zdieľať svoje dojmy, ale aj sa dozvedieť viac o tom, kde a ako vyhľadať psychologickú pomoc. Inscenácia v konečnom dôsledku scitlivuje mladých nielen smerom k sebe, ale i svojmu bezprostrednému a širšiemu okoliu. Vznikol tak dôležitý príspevok v debata na témy súvisiace s duševným zdravím, ktoré sú v ostatných rokoch čoraz vypuklejšie, než kedykoľvek predtým. Inscenácia je vhodná najmä pre ľudí vo veku 14 – 18 rokov, no príležitostne ju môžu vidieť i dospelí, pričom v takomto prípade je vhodná najmä pre pedagogických pracovníkov a osoby, vykonávajúce činnosť v podporných profesiách.

ŠPECIÁLNE PROJEKTY

Body zlomu

20. februára 2023 v Sále činohry

Špeciálna diskusia v spolupráci s o. z. Bystriny venovaná dvom tragickým výročiam. Pripomenuli sme si 5 rokov od vraždy Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej a rok od invázie na Ukrajinu.

Krsty kníh

19. marca a 9. júna 2023, Modrý salón

Krst knihy rozhovorov Jána Štrassera s Richardom Stankem a krst monografie Karola Mišovica o Zdene Gruberovej s hostkou Emíliou Vášáryovou a manželom pani Zdeny Gruberovej, pánom Tomaschekom.

Program Hommage à

31. máj, 27. jún. 2023, 19. október, 29. november a 12. december, Modrý salón

Spomienke na naše kolegyne a kolegov, ktorí nás opustili, je venovaný program Hommage à. V máji sme si s hostkou Evou Večerovou a inscenáciou *Lampáš* v réžii Karola L. Zachara pripomenuli členku Činohry SND Evu Krížikovou. V júni sme si s Božidarou Turzonovou a Štefanom Bučkom a inscenáciou *Matka Kuráž* v réžii Jana Kačera uctili spomienku na Evu Kristinovou. V druhej polovici roka 2023 sme si pripomenuli Soňu Valentovú, Mariána Geišbera a Karola Zachara. Programom sprevádza teatrológ Karol Mišovic.

Letné gala SND

30. júna 2023, námestie pred novou budovou SND

Biela Vrana

Už tradičné pokračovanie projektu odovzdávania ocenení za dobré skutky sa uskutočnilo v sále činohry 17. novembra.

Film Emília

4. decembra sa v sále Činohry uskutočnila slávnostná premiéra snímku o Emílii Vášáryovej, *Emília* za účasti tvorcov filmu.

Hviezdoslavov Kubín

Dňa 22. septembra sa v priestoroch modrého salóna uskutočnilo hostovanie víťazov súťaže Hviezdoslavov Kubín.

Slovak Aid, naša pomoc nepozná hranice

Dňa 21.09. sa v priestoroch modrého salóna uskutočnilo podujatie v rámci ktorého sa premietal dokumentárny film o generačnej chudobe v Afrike, pripomenuli sme si 30 rokov členstva v

OSN a tiež diskutovali o podružných témach. To všetko v spolupráci s organizáciou Slovak Aid.

Pozor schod

Hostujúca jednodňová konferencia s panelovou diskúziou odbornej obce o spolupráce zriaďovanej a nezriaďovanej kultúry. Podujatie iniciovala a zorganizovala platforma Uhol_92, dňa 11. novembra.

Shakespeareov pamätník

Dňa 11. decembra sa u nás v priestoroch Modrého salóna uskutočnila aj súťaž v anglickom prednese, Shakespeareov memoriál. Šlo o celonárodné kolo.

Miloš Mistrík: Ocenenie AICT

Dňa 6.12. sa v Modrom salóne uskutočnilo slávnostné odovzdávanie ocenenia AICT **PhDr. Milošovi Mistríkovi, DrSc.**, divadelnému teoretikovi, historikovi, pedagógovi, autorovi početných vedeckých publikácií a zakladateľovi Slovenskej sekcie AICT, ktorý sa významným spôsobom pričínal o zviditeľnenie slovenskej divadelnej kultúry aj v zahraničnom kontexte.

Uvádzanie inscenácií s anglickými titulkami patrí už k pravidelným činohrným aktivitám. Každý mesiac titulkujeme dve až tri predstavenia. Spolu to bolo 21 inscenácií.

Projekty online

Rozšírenie ponuky Činohry SND na platforme Dramox o inscenáciu *Polnočná omša*. Na Dramoxe teda momentálne možno vidieť 7 titulov, ktoré vznikli v Činohre SND.

ČLENSTVO V ORGANIZÁCIÁCH

ETC a Činohra SND

Činohra SND je od roku 2000 člen Európskej divadelnej konvencie (ETC) a zapája sa do jej projektov

a programov. **Program Artist Residency** – vďaka ktorému sa súčasťou tvorivého tímu inscenácie *Koncert na želanie* stala poľská režisérka Mira Mańka. Spolu s Katarziou chystala a pripravovala texty do hudobnej časti inscenácie.

Činohra sa zapojila do **viacerých menších projektov**, ako je *Dráma malých národov* so slovinským divadlom v Kranji a podpora Fóra mladých umelcov na festivale *Fast forward* s nemeckým Staatsschauspielhaus v Drážďanoch, či *Drama Committee*.

Projekt Young Europe IV. – autorka Tereza Trusinová v rámci projektu vyvíjala a napísala na objednávku činohry hru pre mládež *Čaute!*. Hru sme realizovali a hrávame v prostredí

stredoškolských tried, pričom sa s ňou zúčastníme aj medzinárodného festivalu v slovinskej Novej Gorici a záujem o ňu prejavili i ďalšie festivaly na Slovensku a v Českej republike. V rámci projektu vznikla aj sekcia *Zabudnuté diela* o autoroch a autorkách z minorít a vylúčených, opomenutých komunit, kde Činohra SND informovala o dramatičke Elene Lackovej, ktorá bola aj nominovaná na prezentáciu diela v rámci projektu na festivale v Novej Gorici.

V rumunskom meste Timișoara sa konala **medzinárodná divadelná konferencia ETC** na tému *Zdieľanie*, na ktorej sa zdôrazňoval význam spolupráce a vzájomného učenia sa, pričom sa hovorilo aj o budúcej práci a prioritách ETC.

Program konferencie tiež vychádzal z tém dezinformácií a divadla ako otvoreného, demokratického priestoru, o čom sa diskutovalo už počas Európskeho divadelného fóra 2023 v Opole. Činohra sa zúčastňovala na diskusných platformách aj aktivitách spojených s konferenciou.

SPOLUPRÁCE

Spolupráca s o. z. Vagus

Patrí k našim čerstvým projektom. Klientom Vagusu sme v rámci ich integračného programu ponúkli možnosť navštíviť vybrané inscenácie Činohry SND (7 predstavení). Spätná väzba ukázala, že návšteva divadelnej inscenácie môže byť dôležitý prvok inklúzie, búrania stereotypov a vytvárania bezpečného a empatického prostredia.

Medzi stabilné spolupráce patria spoločne realizované projekty s o. z. Bystriny (organizovanie diskusií, Bielej vrany), projekty realizované s Divadelným ústavom ako festival Nová dráma, Trojboj a festival Bratislava v pohybe.

HOSŤOVANIA V ČINOHRE SND

Hostovanie SKD Martin s inscenáciou *Sen noci svätajánskej*.

Hostovanie SKD Martin v rámci festivalu Nová dráma s inscenáciou *Iokasté*.

Národné divadlo Praha hostovalo s inscenáciou *Rej (Kolotoč)* v réžii francúzskeho režiséra NTB Arthura Nauzyciela.

Hostovanie súboru Peeping Tom v rámci festivalu Bratislava v pohybe s inscenáciou *Diptych*.

Pravidelné hostovanie nezávislých divadiel v Činohre SND – Divadlo na Peróne s inscenáciou *Niekoľko skíc k vlastnej samovražde* a Nové divadlo v Nitre s inscenáciou *Zlodejka kníh*.

Hostovanie DAB Nitra s inscenáciou *Zlatá Lýra*.

Hostovanie Švandovho divadla (ČR) v rámci festivalu Drama Queer s inscenáciou *Dejiny násilia*.

Host'ovanie Jana Martensa (BE) v rámci festivalu Bratislava v pohybe s inscenáciou *Sweat Baby sweat*.

Pravidelné host'ovanie nezávislých divadiel v Činohre SND – Divadlo Ramagu: *Mengeleho dievča* a Divadlo Non Garde: *Asperger vs Wittgenstein*.

ZÁJAZDY ČINOHRY SND

Medzinárodný festival Divadelný svet Brno s inscenáciou *Špina*.

Festival Setkání v Zlíne s inscenáciou *Pohreb alebo svadba – čo skôr*.

Host'ovanie v DAB Nitra s inscenáciou *Kým prídu Stouni...*

Festival Dotyky a spojenia v Martine s inscenáciou *Kocúrkovo*.

Medzinárodný festival Kutná Hora s inscenáciou *Budete mať luft!* v Kutnej Hore.

Zájazd s inscenáciou *Čaj u pána senátora* v Liptovskom Mikuláši.

Host'ovanie na medzinárodnom divadelnom festivale Divadlo v Plzni s inscenáciou *Deti*.

Medzinárodný festival Divadelná Nitra s inscenáciou *Kocúrkovo*.

Zájazd do Piešťan s inscenáciou *Deti*.

Host'ovanie na medzinárodnom festivale Palm off fest Divadla pod Palmkovkou v Prahe s inscenáciou *24*.

Host'ovanie na festivale Edufest Divadla na rázcestí v Banskej Bystrici s inscenáciou *Milada*.

Host'ovanie s inscenáciou *Sova* v Trenčíne.

INKLUZÍVNE PREDSTAVENIA

Divadlo nevidiacich a slabozrakých Zrakáč je už štvrtý rok stály hosť v Modrom salóne v Činohre SND. V repertoári má inscenáciu *Čaj u pána senátora*. V druhom polroku 2023 odohrali 2 reprízy pre široké publikum, jednu na host'ovaní v Liptovskom Mikuláši, jednu v priestoroch domovského Modrého salóna. Je to už stabilná spolupráca, v rámci ktorej sa rozvíjajú aj ďalšie aktivity.

EDUKAČNÉ PROJEKTY

Už tradične v Činohre SND realizujeme edukačné projekty *Od textu po predstavenie* a *Hovorme o divadle*, v ktorých skupinám materských, základných, stredných i vysokých škôl sprostredkovávame svet zákulisia divadla a vzniku inscenácie, prípadne s nimi diskutujeme o inscenáciách, ktoré sa hodljú navštíviť. V prvom polroku 2023 sme v Činohre SND mali viac ako 2100 účastníkov a účastníčok týchto projektov počas viac ako 40 stretnutí.

Metodické listy sa stali postupne súčasťou a doplnkovým vzdelávajúcim materiálom k našim inscenáciám. Pri inscenácii *Kocúrkovo* ide o celý vzdelávací balíček, ktorý sa distribuuje školám a pedagógom. Rovnako pracujeme aj s ML k inscenáciám *Ruské denníky* či *Macbeth*.

Dramaturgické úvody k inscenácii *Kocúrkovo* sa realizujú pred každým predstavením. V prvom polroku 2023 ich bolo 11 vrátane host'ovania počas festivalu Dotyky a spojenia

v Martine. Dramaturgický úvod sa realizoval aj pred hosťujúcim predstavením *Rej (Kolotoč)* Národného divadla Praha.

Diskusia so psychologičkami po inscenácii *Vedľajšie účinky* so študentkami a študentmi Gymnázia Ladislava Sáru bola venovaná témam depresie, zvládania stresu i pomoci a aktivity skupiny.

Diskusie po predstavení *Budete mať luft!* sa konajú raz mesačne v moderátorskej gescii Martina Staňa a s hosťami z oblasti rómskej histórie, etnológie, aktivistami i pracovníkmi s komunitami. V roku 2023 sme realizovali 5 diskusií, z ktorých vznikli aj podcasty dostupné širokej verejnosti.

Workshopy kreatívneho písania sme naďalej organizovali v spolupráci s divadelným ústavom. Zapojilo sa do nich 10 dievčat vo veku 14 – 18 rokov, z ktorých dve sa vďaka svojej tvorbe z workshopu umiestnili na prvých priečkach súťaže dramaticky mladí. v druhej časti kalendárneho roka sa do nového turnusu workshopov zapojilo 13 dievčat vo veku 14 - 18 rokov.

ČINFOND

Z prostriedkov Činfondu zriadeného pri Nadácii otvorenej spoločnosti sa realizoval vznik inscenácie *Budete mať luft!* Podporila sa realizácia, dramaturgia a odborné prednášky na programe *Hommage*. Podporil sa vznik nového textu *Akcia B*.

OPERA SND

Opere SND pripravila v roku 2023 štyri premiérové tituly, z toho dva z dielne slovenských skladateľov, vrátane jedného titulu pre rodiny a detského diváka. Návštevníkom počas celého roka ponúkla bohatý repertoár zostavený z 19 reprízových titulov, pričom nezabudla ani na najmenšieho diváka s piatimi rodinnými a detskými inscenáciami.

K 30. výročiu vzniku Slovenskej republiky naštudoval súbor Opery SND pod taktovkou Martina Leginusa a v réžii Romana Poláka veľkolepú slovenskú operu Eugena Suchoňa *Svätopluk*. V titulnej úlohe Svätopluka sa predstavila veľká osobnosť slovenskej opery Peter Mikuláš. Na úspešnú prvú premiéru nadviazal druhý premiérový operný titul roka 2023 – belkantová opera Gaetana Donizettiho *Maria Stuarda*, kde sa o hudobné naštudovanie postaral vyhládaný taliansky dirigent Marco Guidarini a o režijnú koncepciu renomovaný francúzsky režisér Gilbert Blin.

Aj v roku 2023 pokračovala Opera SND v tradícii uvádzania galakonzertov na počesť významných slovenských speváckych osobností a v úvode 104. divadelnej sezóny si pripomenula výnimočnú opernú divu Luciu Popp koncertom s názvom *Lucia Popp tribute*.

Pozvanie na účinkovanie prijali slovenské a české operné hviezdy Simona Šaturová, Jana Kurucová, Adriana Kučerová, Slávka Zámečnicková, Maida Hundeling, Petra Alvarez Šimková, Pavol Remená, Michal Onufer a ďalší. Galakonzert dirigoval jeden z celosvetovo najžiadanejších českých dirigentov Tomáš Netopil.

Tretím premiérovým titulom v roku 2023 bola monumentálna operná freska od Giuseppe Verdiho *Nabucco* v hudobnom naštudovaní uznávaného talianskeho dirigenta Pietra Rizza, v réžii šéfa opery Juhočeského divadla v Českých Budějoviciach Tomáša Ondřeja Pilařa. Posledný premiérový titul roku 2023 bol venovaný detskému divákovi a postaral sa o to slovenský hudobný skladateľ Slavo Solovic, ktorý napísal v poradí svoju šiestu operu s názvom *Muflón Ancijáš*, tentoraz na libreto spisovateľa a hudobníka Branislava Jobusa. O hudobné naštudovanie sa postaral autor hudby a režijne inscenáciu pripravil Michal Spišák.

V prvom polroku 2023 bol ukončený 2. cyklus Operného štúdia, ktorý vyvrcholil absolventským koncertom v Opernom salóne a inscenovanou produkciou *Lyrické scény Eugena Onegina* na skúšobnom javisku. V júni zároveň prebehol konkurz do 3. cyklu tohto úspešného vzdelávacieho projektu Opery SND, ktorý naďalej pokračuje vo vzdelávaní mladých speváckych talentov.

V Opernom salóne a foyeri sme ponúkli priaznivcom komornejších žánrov 10 komorných koncertov a 5 koncertov Operného štúdia Opery SND.

PREMIÉRY

Svätopluk

Eugen Suchoň

Hudobné naštudovanie	Martin Leginus
Dirigent	Martin Leginus
Réžia	Roman Polák
Scéna	Barbora Šajgalíková
Kostýmy	Pavol Dendis
Svetelné objekty	Ján Šicko
Svetelný dizajn	Ján Ptačin
Choreografia	Ladislav Cmorej
Zbormajsterka	Zuzana Kadlčíková
Dramaturgia	Jozef Červenka

Orchester a zbor Opery SND

Premiéra 24. 2. 2023, Sála opery a baletu

Monumentálna historická opera nie je len oslavou slávnej slovanskej minulosti, ale aj presvedčivou hudobnou drámou so zaujímavým vnútorným svetom hlavných postáv. Vládca Svätopluk má pred sebou dilemu: postaviť sa za novú kresťanskú budúcnosť alebo ustúpiť

pohanom, nasledovať odkaz Rastislava alebo sa držať moci za každú cenu? Jeho vnútro je sužované i osobnou drámou panovníka, ktorý sa na ceste k moci dopustil ťažkých morálnych deliktov. Zmierenie s Bohom i vlastným svedomím prichádza ako vyvrcholenie drámy na záver v podobe prorockej panovníckej múdrosti a zhovievavosti. Inscenácia režiséra Romana Poláka však otvára aj témy, ktoré rieši súčasná spoločnosť. Postavíme sa za slobodu a udržateľnú budúcnosť alebo ustúpime tým, ktorí nevidia ani niekoľko krokov dopredu?

Maria Stuarda

Gaetano Donizetti

Hudobné naštudovani:	Marco Guidarini
Dirigent	Branko Ladič
Réžia	Gilbert Blin
Scéna	Alexander McCargar
Kostýmy	Josef Jelínek
Svetelný dizajn	Kelly Martin
Dramaturgia	Jozef Červenka
Zbormajsterka	Zuzana Kadlčíková

Premiéry 21. a 23. 4. 2023, Sála opery a baletu

Gaetano Donizetti napísal *Mariu Stuardu* v období, keď bol na vrchole svojej skladateľskej kariéry. A hoci v námetoch mnohých svojich diel podľahol čaru novej romantickej literatúry, s obľubou sa vracal do anglickej histórie ako k lákavému zdroju javiskovo efektných tém. Zaujal ho osud škótskej kráľovnej Márie v spracovaní Friedricha von Schillera, na rozdiel od predlohy sa však Donizetti vyhol politicko-náboženským témam. Ponechal však legendárnu fiktívnu scénu stretnutia Márie Stuartovej s Alžbetou I. Výrazný dramatický konflikt, bohatý psychologický profil postáv, nádherná hudba a skvelý príbeh s dvomi kráľovkami – rivalkami sú v sugestívnej inscenácii francúzskeho režiséra Gilberta Blina výpravným historickým operným divadlom.

Nabucco

Giuseppe Verdi

Hudobné naštudovanie:	Pietro Rizzo
Dirigent	Pietro Rizzo, Adam Sedlický
Réžia	Tomáš Ondřej Pilař
Scéna	Petr Víttek
Kostýmy	Dana Haklová
Svetelný dizajn	Daniel Tesař
Choreografia	Martin Šinták
Dramaturgia	Jozef Červenka

Zbormajsterka

Zuzana Kadlčíková

Premiéry 29.9. a 1.10. 2023, Sála opery a baletu

Tretia opera Giuseppe Verdiho Nabucco priniesla skladateľovi prvý úspech. Monumentálna operná freska je zmesou histórie a fikcie a jej úspech spočíva najmä v pôsobivých masových scénach, efektných belkantových áriách a zborových výstupoch. Babylončania pod vedením kráľa Nabucca vtrhnú do Jeruzalema, zničia Šalamúnov chrám a židovský národ odvedú do zajatia. Boh Židov Jahve však potrestá kráľa tým, že naňho zošle šialenstvo. Nabucco, ktorý musí čeliť aj intrigám svojej domnejšej dcéry Abigail, napokon rozpozná svoju vinu, uzná moc a vznešenosť Boha Jahveho a vráti Židom slobodu. Známy Zbor Židov sa v období vzniku opery stal aktualizovaným symbolom túžby Talianov po slobode a nezávislosti. Inscenácia vznikla ako umelecká koprodukcija s Národným divadlom (ČR).

Muflón Ancijáš

Slavo Solovic

Hudobné naštudovani Slavo Solovic

Dirigent Slavo Solovic

Réžia Michal Spišák

Scéna Petr Vitek

Kostýmy Lucia Šedivá

Videoart Ondrej Jobus

Choreografia Ladislav Cmorej

Dramaturgia Jozef Červenka

Zbormajster Ladislav Kaprinay

Premiéra 29. 10. 2023, Sála opery a baletu

Pôvodná slovenská opera (nielen) pre deti, na libreto Branislava Jobusa je o muflónovi Ancijášovi, ktorý nadovšetko miluje svoje tepláky a jeho životným krédom je robiť radosť druhým. Zachráni Dážďovku Milicu, po boji s Medveďom skončí v nemocnici, no pocít, že pomohol druhým, ho vylieči. Pri rozvoze balíkov zasa vytiahne z vody zakuklenú Húseničku a pani Pumpárke zachráni kávovar pred netopiermi. Sám sa napokon ocitne vo vesmíre no Lásky hlas ho vráti na Zem – priamo do Opery SND, kde spolu so šarmantnou muflónicou a učiteľkou hudby Lenkou zachráni predstavenie.

OTVÁRACÍ KONCERT SEZÓNY

Lucia Popp Tribute

Dirigent	Tomáš Netopil
Režijná spolupráca	Marek Řihák
Scéna	Petr Vitek
Video	Samuel Spišák
Dramaturgia	Jozef Červenka

Koncert 9. 9. 2023, Sála opery a baletu

Program koncertu bol zostavený z árií, scén a piesní Wolfganga Amadea Mozarta a Richarda Straussa.

KONCERTY

Komorný koncert – RADEK BABORÁK & HOSTIA

Skúšobné javisko SND, 22. 1. 2023

Komorný koncert – HOBOJ & GITARA

Operný salón SND, 19. 2. 2023

Komorný koncert – SCHUMANN & SCHUMANN

Operný salón SND, 19. 3. 2023

Komorný koncert – ENSEMBLE VARIETAS

Operný salón SND, 16. 4. 2023

Slovak Brass Band pred SND

Námestie pred novou budovou SND, 26. 6. 2023

Komorný koncert - ENSEMBLE VARIETAS

Operný salón SND, 22. 10. 2023

Komorný koncert - SKUTA & CSEH: BACH

Operný salón SND, 26. 11. 2023

Komorný koncert - SVIRIDOV & PUŠKIN: METELICA

Operný salón SND, 17. 12. 2023

OPERNÉ ŠTÚDIO

PREMIÉRA

Lyrické scény Eugena Onegina

Piotr Il'jič Čajkovskij

Hudobné naštudovanie	Dušan Štefánek
Dirigent	Dušan Štefánek
Réžia a dramaturgia	Gustáv Herényi
Scéna	Milan Ferenčík
Kostýmy	Nadežda Šimunová
Zbormajster	Ladislav Kaprinay
Klavír	Andrea Bálašová

Zbor Opery SND

Premiéra 18. 6. 2023, Skúšobné javisko

Svoju najznámejšiu operu *Eugen Onegin* označil Piotr Il'jič Čajkovskij ako „lyrické scény“. Prezrádza to skladateľov zámer venovať sa najmä precíznej psychológii postáv a podmanivému vykresleniu prostredia. Čajkovskij sa sústredil na vzťahy medzi jednotlivými postavami a operu koncipoval ako sugestívne tvarované monológy a dialógy, ktoré vyrastajú z dramatických situácií plných typicky vrelej melodiky. Nová inscenácia Operného štúdia SND chce podčiarknuť práve tento rozmer diela. „Laboratórny“ priestor Skúšobného javiska opery a baletu sa preto stal ideálnou platformou pre výber kľúčových „lyrických scén“ i pre originálne scénické riešenie, ktoré divákov intenzívne vtiahne do deja.

MAJSTROVSKÉ KURZY

V prvej polovici roka 2023 pracovali frekventanti 2. cyklu operného štúdia na troch majstrovských kurzoch: v termíne od 4. do 6. februára s Adrianou Galla Kohútkovou, 28. a 29. marca s Petrom Mikulášom a 22. až 24. júna s Enricom Dovicom.

KONCERTY

Koncert členov Operného štúdia – MOZART TUTTI

Operný salón SND, 10. 2. 2023

Koncert členov Operného štúdia

Operný salón SND, 16. 4. 2023

Absolventský koncert členov Operného štúdia

Operný salón SND, 16. 6. 2023

Úvodný koncert 3. cyklu Operného štúdia

Operný salón SND, 5. 11. 2023

Vianočný koncert členov Operného štúdia SND

Operný salón SND, 15. 12. 2023

ŠPECIÁLNE PROJEKTY

Matiné k premiére *Svätopluk*

Operný salón SND, 19. 2. 2023

Matiné k premiére *Maria Stuarda*

Operný salón SND, 19. 2. 2023

Matiné k premiére *Nabucco*

Operný salón SND, 24. 9. 2023

Výstava *Ľubica Rybárska v SND*

Foyer opery a baletu SND, od 3. 9. 2023 do 30. 9. 2023

Výstava *Lucia Popp Tribute*

Foyer opery a baletu SND, od 9. 9. 2023 do 30. 9. 2023

Výstava *Jozef Jelínek pre SND*

Foyer opery a baletu SND, apríl - jún 2023

Výstava *Magdaléna Blahušiaková v SND*

Foyer opery a baletu SND, od 1. 12. 2023 do 31. 12. 2023

LETNÉ GALA SND

námestie pred novou budovou SND, 30. 6. 2023

Dirigent: Martin Leginus

Zbormajsterka: Zuzana Kadlčíková

Režijná spolupráca: Zuzana Fischer

Dramaturgia: Jozef Červenka, Kristián Kohút, Miriam Kičiňová

SPOLUPRÁCE

Dňa 10. 2. 2023 sa uskutočnilo podujatie **Koncert členov Operného štúdia – MOZART TUTTI**,

na ktorom Opera SND spolupracovala s občianskym združením Cseh-ART.

Závěrečný koncert Podunajského festivalu komornej hudby

Wolfgang Amadeus Mozart

Antonín Dvořák

Ludwig van Beethoven

Dirigent Tamás Cseh

Soprán Réka Kristóf

Členovia orchestra Opery Slovenského národného divadla a umelci festivalu

Závěrečný koncert Podunajského festivalu komornej hudby bol organizovaný v spolupráci s Operou SND

Koncert 4. 9. 2023, Foyer Opery SND

EDUKAČNÉ PROJEKTY

Pred každým večerným predstavením sa v Opernom salóne SND konal dramaturgický úvod k titulu, ktorý bol uvedený v daný večer.

Pre organizovanú skupinu študentov sa konal dramaturgický úvod k predstaveniu *Svätopluk* dňa 2. 3. 2023 aj v dopoludňajších hodinách.

BALET SND

Rok 2023 sa v Balete SND niesol v znamení dvoch premiérových titulov, podpory domácej tvorby, prezentácie Baletu SND v zahraničí a hosťovania partnerských baletných telies v SND. Dramaturgia pokračovala v nastavenej línii predstavovania prostredníctvom tvorby svetové choreografické osobnosti a zároveň dať priestor pôvodnej tvorbe.

Vrcholnou udalosťou roka bolo uvedenie novej inscenácie diela svetového baletného odkazu – Čajkovského *Labutieho jazera*. Vďaka nej po prvý raz v histórii súboru vstúpila do repertoáru tvorba legendárneho tanečníka Rudolfa Nurejeva.

V štýlovom kontraste ku klasickému baletu sme v prvom polroku uviedli obrazotvorné pohybové spracovanie kantáty *Carmina Burana* v choreografii renomovaného súčasného choreografa Edwarda Cluga. Jeho videnie a originálna poetika sa prelína s našou snahou rozširovať a omladzovať baletné publikum.

Druhý ročník projektu, ktorý spája balet a módu - *Fashion Ballet '23* bol opäť príležitosťou pre pôvodnú tvorbu, prinášajúcu netradičné presahy rôznych žánrov. Priestor dostali štyria domáci choreografi a štyria módní dizajnéri, aby posunuli hranice vnímania baletného umenia opäť o kúsok ďalej.

V snahe pokračovať v skvalitňovaní umeleckého súboru a prípravy na veľkolepú Nurejevovu inscenáciu *Labutieho jazera* sme privítali hosťujúcich pedagógov a baletných majstrov, vďaka ktorým mohol baletný súbor kvalitatívne rásť. V snahe omladzovať a budovať baletný súbor, schopný interpretovať významné baletné diela na európskej úrovni, sme angažovali niekoľko nových tanečníkov.

PREMIÉRY

Carmina Burana

Hudba	Carl Orff
Choreografia	Edward Clug
Asistentka choreografie	Tijuana Križman Hudernik
Scénický dizajn	Marko Japelj
Kostýmový dizajn	Leo Kulaš
Svetelný dizajn	Tomaž Premzl
Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND	

Premiéra 20. 5. 2023, Sála opery a baletu

K vrcholom druhej polovice sezóny 2022/2023 patrila premiéra scénickej kantáty *Carmina Burana* nemeckého skladateľa Carla Orffa, ktorá nesporne patrí k najslávnejším hudobným dielam.

Hudba, v ktorej skladateľ nadviazal na myšlienky Richarda Wagnera o „absolútnom umeleckom diele“ v snahe vytvoriť koncept „theatrum mundi“ (divadlo sveta), prepájajúci hudbu, pohyb a reč, je pre choreografov obrovskou výzvou. Choreografiu na strhujúcu hudbu vytvoril jeden z najžiadanejších choreografov súčasnosti Edward Clug. Prostredníctvom nej sa v toku tanečných obrazov na scéne odvíja evolúcia života. Choreografickej javiskovej kresbe dominuje kruh, ktorý je iniciačným momentom pre tanečníkov, začiatkom i koncom, jednoduchosťou i dokonalosťou. Choreograficko-režijná koncepcia *Carminy Burany* ponúka vizuálne čistý a energeticky hypnotizujúci zážitok zo spojenia hudby a tanca.

Premiéra diela *Carmina Burana* predstavila jedného z najvyhľadávanejších choreografov súčasnosti.

Pre tanečníkov Baletu SND predstavovala novú možnosť spoznať nový prístup k pohybu i choreografii. Jednoduchá tanečná kompozícia Edwarda Cluga *Carmina Burana* predstavila novú pohybovú estetiku 21. storočia v spojení s tajupnosťou stredovekých textov zhudobnených Carlom Orffom v 20. storočí. Výsledkom tohto stretu bol hypnotizujúci zážitok vizuálne príťažlivých obrazov a mysticizmu, oceňovaný kritikou aj divákmi.

Labutie jazero

Choreografia	Rudolf Nurejev
Hudba Piotr	Iľjič Čajkovskij
Scéna a kostýmy	Jordi Roig
Svetelný dizajn	Jacopo Pantani
Naštudovanie	Nina Poláková
Asistenti naštudovania	Roman Lazík Jean Christophe Lesage Andrea Valábik
Hudobné naštudovanie	Adam Sedlický
Dirigent	Adam Sedlický
Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND	

Premiéry 3. a 4. 11. 2023; Sála opery a baletu

Klasický balet Piotra I. Čajkovského *Labutie jazero* je nielen najznámejším baletným dielom svetového repertoáru, ale zároveň aj najhranejším baletným titulom na domácej i zahraničnej scéne. Na repertoári Baletu SND je takmer nepretržite od vzniku divadla.

Po mnohých tradičných i menej tradičných naštudovaniach obohatila repertoár Baletu SND slávna verzia Rudolfa Nurejeva. Ide o historicky prvé zaradenie Nurejevovej tvorby do repertoáru na Slovensku – premiérou v jeho verzii sme si zároveň pripomenuli 30. výročie jeho úmrtia. Dielo naštudovala riaditeľka Baletu SND Nina Poláková, ktorá sa stala aj garantkou kvality naštudovania tohto výnimočného diela: „Nurejevova tvorba je exkluzívnym repertoárovým artiklom. Jeho inscenácie vyžadujú personálne veľké obsadenia a technicky veľmi dobre pripravených tanečníkov. To, že sa mi podarilo pre Balet SND získať licenciu, považujem za malý zázrak. Myslím si, že veľkú rolu pri získaní licencie zohral fakt, že som v mnohých jeho baletoch roky tancovala hlavné postavy a že vo mne majitelia licencie videli garanta kvality pri naštudovaní.“

Choreografia Rudolfa Nurejeva je uvádzaná s láskavým dovoľením Editions Mario Bois - BMB Publishing France a Noureev Fondation. Dielo je uvádzané so súhlasom Bärenreiter Verlag vo výhradnom zastúpení Alkor-Edition Kassel GmbH a Bärenreiter Praha s.r.o.

ŠPECIÁLNE PROJEKTY

FASHION BALLET '23

23. a 24. júna 2023. Sála opery a baletu

Pokračovanie úspešného projektu *Fashion Ballet* prinieslo v novej edícii opäť štyri pôvodné miniatúry, v ktorých sa predstavili v tandemoch choreografi a módni dizajnéri.

Inside Out

Choreografia Hana Vidová

Kostýmový dizajn Andrea Pojezdálová
Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND

Osou komorného tanečného diela študentky choreografie KTT VŠMU Hany Vidovej je kontrast telesnosti a spirituality, sily a krehkosti, asketizmu a zmyselnosti. Hľadanie stôp animálnosti v pohybe prostredníctvom nevšedných obrazov. Choreografka sa zameriava na vnímanie detailov a impulzov pohybu, ktorých výsledkom sú silné emócie z tanca, jej rukopis čerpá zo širokého spektra tanečných štýlov. Kostýmový dizajn Andrey Pojezdálovej prináša sofistikované ženské siluety v odtieňoch čiernej a umocňuje magickú atmosféru diela.

Chic Noir

Choreografia Ladislav Cmorej, Monika Prikkelová
Kostýmový dizajn Terézia Feňovčíková
Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND

Komorná choreografia ako mierne surreálny obraz štyroch žien, ktoré sa chystajú na honosný večierok vo veľkom štýle. Choreograf Lacko Cmorej ponúkne prekvapivú zmes tanečných štýlov a divadelnosti s dôrazom na vykreslenie charakterov a komiku – v spolupráci s výraznou osobnosťou domácej i zahraničnej „vogue“ scény Monikou Prikkelovou. Štýlové kostýmy módnej výtvarníčky Terézie Feňovčíkovej ponorené do čiernej ako farby noci sú inšpirované filmom a divadlom a dotvárajú sugestívnosť tanečných mikropříbehov v štýle glamour.

Clique

Choreografia Dominik White Slavkovský
Kostýmový dizajn Lenka Sršňová
Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND

Pohybová freska zobrazuje podoby vzťahu ľudí a módy, ich vzájomné pôsobenie. Obaja tvorcovia hľadajú hranice medzi vášňou a posadnutosťou. Kladú si otázky, do akej miery móda ako fenomén krásy a štýlu ovplyvňuje náš každodenný život a kedy sa stávame obeťou konzumu. Rukopis Dominika White Slavkovského spája techniku klasického tanca a súčasné tanečné štýly s dávkou humoru a irónie. Ideu diela podčiarkuje neprehliadnuteľný štýl Lenky Sršňovej, jej rafinovaná hra s potlačou v kombinácii s jednoduchými strihmi a sofistikovanými textilnými aplikáciami.

BezLovE

Choreografia Martin Winter
Kostýmový dizajn Marcel Holubec W
Účinkujú sólisti a zbor Baletu SND

Autorský manifest o význame slobody, potrebe tolerancie a rešpektu k individualite každého človeka. Tvorcovia, pre ktorých bolo impulzom potlačanie ľudských práv a princípov humanizmu, unikajú v diele do umelecky zidealizovaného sveta plného krásy, prirodzenosti,

farieb a svetla. Choreograf Martin Winter a módný dizajnér Marcel Holubec W komunikujú význam absolútnej slobody metaforicky – let vtáka alebo motív poletujúceho ľahkého pierka sú nosnými elementmi abstraktného javiskového tvaru. Provokatívna inšpirácia tvarovo bohatým barokom je modifikovaná v duchu vyzývavej teatrálnosti a súčasných požiadaviek na funkčnosť. Dielo nesie konkrétny morálny apel a je oslavou diverzity a jedinečnosti ľudstva.

LETNÉ GALA SND

30. júna 2023, námestie pred novou budovou SND

Slovenské národné divadlo uviedlo už tradične ako rozlúčku so 103. sezónou open air galavečer *Letné gala*. Galavečer sa konal na námestí pred novou budovou SND – v rámci otvorenia Kultúrneho leta v Bratislave, za účasti vedenia SND, predstaviteľov magistrátu, hostí z umeleckých inštitúcií a ďalších osobností, divákov a priaznivcov SND. Sólisti a zbor Baletu SND sa na koncerte predstavili choreografiou Romana Novitzkého, ktorú vytvoril pre *Fashion Ballet '22 – Extravaganza*, v podaní sólistov a členov Baletu SND.

UMENIE PRE ŽIVOT 23

13. a 14. októbra 2023. Sála opery a baletu

Baletný gala večer Umenie pre život je pokračovaním dlhodobej tradície, ktorá vznikla z iniciatívy Národného onkologického ústavu v Bratislave. Bohato koncipovaný program bol opäť ukázkou choreografického majstrovstva a tanečnej virtuozy.

Na exkluzívnom podujatí sme privítali špičkových sólistov z popredných európskych scén Viedne, Berlína, Madridu, Londýna, Brna, predstavili sa aj tanečníci Baletu SND a Národného divadla Košice.

SPOLUPRÁCE

Večer tanečného umenia VŠMU a Baletu SND

15. 6. 2023, Sála činohry SND

Večer tanečného umenia je výsledkom spolupráce VŠMU a Baletu SND, ktorá prebieha už siedmy rok. Je prezentáciou prác študentov Katedry tanečnej tvorby VŠMU – absolventov choreografie v rámci rôznych tanečných žánrov. Program večera je prezentáciou z výberu záverečných a semestrálnych prác študentov katedry tanečnej tvorby. V programe sa predstavili aj členovia Baletu SND s ukázkou z *Inside out* v choreografii Hany Vidovej, študentky KTT VŠMU.

ZÁVEREČNÉ PREDSTAVENIE TANEČNÉHO KONZERVATÓRIA EVY JACZOVEJ V BRATISLAVE

15. 6. 2023, Sála opery a baletu

Výsledkom dlhoročnej spolupráce Baletu SND s Tanečným konzervatóriom Evy Jaczovej v Bratislave je záverečný koncert, ktorý je každoročne prezentáciou interpretačnej úrovne žiakov Tanečného konzervatória E. Jaczovej v odbore klasický, ľudový a moderný tanec. Tradícia koncertov TKEJ na pôde Slovenského národného divadla siaha až do obdobia samotného vzniku školy. Študenti tak popri interpretačnej praxi, ktorú priebežne získavajú v repertoárových predstaveniach Baletu SND, môžu predviesť štúdiom získané technicko-tanečné a umelecké zručnosti v samostatnom ucelenom programe na javisku prvej scény.

HOSŤOVANIA V BALETE SND

Balet ND Košice na scéne SND

4. februára 2023, Sála opery a baletu SND

Balet SND hostil baletný súbor ND Košice, ktorý sa predstavil inscenáciou *Nureyev*.

Lúčnica v SND

Lúčnica sa 13. júna predstavila v SND s novou inscenáciou *Koločas*. Príbeh muža a ženy v kolobehu života a času, zobrazený v metaforách výročných obradov. Na princípe tanečného divadla ukazuje ideály človeka, keď pomocou viery v magickú silu obradov dobro víťazí nad zlom a láska prekonáva smrť.

V decembri hostovala Lúčnica v SND s výpravným predstavením venovaným tvorbe Svetozára Stračina. Svätozár Stračina bol jednou z ústredných tvorivých osobností, ktoré pre Lúčnicu skomponovali množstvo skladieb, ako aj scénických programov. Jubilejný tanečný program k 75. výročiu Lúčnice sa uskutočnil v Bratislave 9. decembra 2023 v SND.

ZÁJAZDY BALETU SND

Na Slovensku

25. apríla 2023, ND Košice

Balet SND sa po dlhšom čase predstavil v Národnom divadle Košice komponovaným programom, ktorý tvorili tanečné obrazy choreografov Lukáša Timuľáka, Edwaarda Lianga a Craiga Davidsona z inscenácií *Rukopisy majstrov* a *Fashion Ballet' 22*.

V zahraničí

Maďarsko - Budapešť, Győr

Balet SND počas 1. polroka 2023 reprezentoval SND v dvoch maďarských mestách – na baletnom gala v Budapešti 22. mája a na festivale Györi. Na baletnom galakonzerte v Budapešti

sa sólisti predstavili s duetami *TWO* Lukáša Timuľaka a *THAIS* Niny Polákovej. Na Medzinárodnom tanečnom festivale v Győri 12. júna zatancovali štyri balety pod spoločným názvom *The Pieces/Liang, Timuľak, Novitzky, Davidson*.

DANCE BRNO'23

7. 11. 2023, Janáčkovo divadlo, Brno/Česká republika

V novembri sa Balet SND prezentoval výberom z aktuálneho repertoáru na tanečnom festivale Dance Brno' 23. Festival, ktorý je primárne zameraný na prezentáciu profesionálnych baletných súborov z českých divadiel, hostil pri príležitosti 30. výročia rozdelenia Československa aj umelecké telesá zo Slovenska. Balet SND sa 7. novembra predstavil programom *Timuľak/Liang/Davidson*, ktorý pozostával z choreografií *Two* (ch. Lukáš Timuľak), *Murmuration* (ch. Edwaard Liang) a *Entropy* (ch. Craig Davidson). Dôkazom úspešnej prezentácie baletu prvej scény bolo vrele prijatie publika ako aj priaznivá recenzia v českej tlači.

CSR PROJEKTY

19. 1. 2023, SND

Na predstavenie baletu *Popoluška* pozvalo vedenie Baletu SND účastníčky projektu *Omama* občianskeho združenia Cesta von. Pri tejto príležitosti sa omamy stretli s vedením Baletu SND a absolvovali aj prehliadku zákulisia divadla, zoznámili sa s fungovaním divadla aj s profesiou baletných umelcov.

LUSKÁČIK PRE NEVIDIACICH

13.12.2023. Sála opery a baletu

V decembri 2023 si krásu baletu užili aj nevidiace a slabozraké deti. Balet Slovenského národného divadla sa – v rámci projektu SND Divadlo pre všetky deti – stal súčasťou projektu *Luskáčik pre nevidiacich*, ktorý pomáha spájať. Unikátny projekt vznikol vďaka snahe a iniciatíve riaditeľka Občianskeho združenia Od podlahy Galiny Kubalovej, ktorá pre deti so zrakovým znevýhodnením iniciovala vznik špeciálnej komentujúcej aplikácie, umožňujúcej vnímať dianie na javisku. Čajkovského hudba osloví deti aj dospelých svojou jednoduchou melodikou a čistou krásou, z ktorej vyžaruje radosť. Hudba samotná svojimi motívmi napovedá, čo sa v ktorom obraze deje, preto je to ideálna hudba na prvé stretnutie sa s baletom, na prvý krok do sveta umenia. Hlavným cieľom projektu je sprístupniť baletné umenie pre nevidiacich a slabozrakých taktilnou a auditívnou formou. Prepojením sluchu a hmatu je možné kompenzovať nefunkčný alebo obmedzený funkčný zmysel – zrak. Vďaka mobilnej aplikácii nie je audiokomentárom rušené okolie osoby so zrakovým postihnutím tak, ako to býva zvykom všade vo svete. Preto sa v rámci inklúzie jedná o unikátny projekt. Predstaveniu predchádzal dramaturgický úvod Evy Gajdošovej a po predstavení sa konala diskusia s tanečníkmi.

EDUKAČNÉ PROJEKTY

Dramaturgické úvody

Dramaturgia Baletu Slovenského národného divadla uviedla počas polroka 2023 zhruba 6 dramaturgických úvodov pred večernými baletnými predstaveniami s dôrazom na premiérové tituly a súčasné inscenácie. V rámci každého dramaturgického úvodu odzneli zaujímavosti o inscenácii, tvorcoch, účinkujúcich, priestor dostali aj otázky od divákov.

ÚSEK KOMUNIKÁCIE A OBCHODU

Divadelné noviny SME NÁRODNÉ

Spolupráca s vydavateľstvom Petit Press, vďaka ktorej SND vydáva divadelné noviny SME NÁRODNÉ, pokračovala v prvom polroku 2023 v obmedzenej miere, v plnohodnotnej spolupráci SND pokračovalo až v druhom polroku.

Po odvolaní generálneho riaditeľa Mateja Drličku a odchode časti vedenia vrátane šéfredaktora a redakčnej rady sa príloha *SME NÁRODNÉ* zredukovala zo 16 strán na dvojstranu. Samostatná príloha vo forme *Aktualít* sa netlačila osobitne, bola súčasťou vydania. V tejto forme divadelné noviny vychádzali až do júna 2023.

Od augusta 2023 začali noviny SME NÁRODNÉ vychádzať opäť v plnohodnotnej 16-stranovej verzii.

Čísla nákladu a predaja denníka SME s divadelnými novinami SME NÁRODNÉ

	Q1	Q2	Q3	Q4	ROK
počet vydaní	3	3	2	3	11
aktuálny náklad v kusoch	83 670	82 846	69 552	85 765	321 833
počet predaných kusov	58 412	56 504	47 725	56 467	219 178
počet rozdaných kusov (v SND)	0	0	2 000	4 000	6 000

Podcasty SME NÁRODNÉ

Z dôvodu odchodu podcastového tímu ku koncu roka 2022 nevychádzali v prvom polroku 2023 ani podcasty SME NÁRODNÉ. Nahrávanie podcastov sa opäť obnovilo v máji 2023.

V roku 2023 boli zrealizované nasledovné podcastové epizódy:

Činohra SND <i>Budete mať luft!</i> Diskusia #1	28. 5. 2023	1 695
Balet SND <i>Fashion Ballet '23</i>	20. 6. 2023	435
Činohra SND <i>Budete mať luft!</i> Diskusia #2	26. 6. 2023	509
Balet SND <i>Siahli sme po repertoári, ktorý môžu uvádzať len áčkové baletné súbory</i>	11.9. 2023	609
Opera SND <i>Premiérový špeciál - G. Verdi: NABUCCO</i>	25.9. 2023	927
Balet SND <i>Mário Radačovský o baletnom gala Umenie pre život</i>	9.10. 2023	1165
Opera SND <i>Opera SND na konferencii Opera Europa v Kodani</i>	19.10.2023	447
Opera SND <i>Muflón Ancijáš - nová detské opera v repertoári Opery SND</i>	23.10.2023	518
Balet SND <i>Premiérový špeciál - Labutie jazero</i>	30.10.2023	937
Činohra SND <i>Diskusia k inscenácii Budete mať luft #3</i>	20.11.2023	391
Činohra SND <i>Diskusia k inscenácii Budete mať luft #4</i>	11.12.2023	997
SND <i>Je koniec roka a to je čas, v ktorom potrebujeme počúvať aj pekné príbehy</i>	20.12.2023	462

Všetky epizódy vyšli aj vo forme krátkeho článku v denníku SME s upútavkou v *SME minúta* v sekcii partnerských podcastov.

Kampane audio/video/OO

Ku všetkým premiéram jednotlivých súborov sa realizovali teasre aj trailery. K obľúbeným formátom pri propagácii patria aj reportážne rozhovory s tvorcami a protagonistami.

Interný video tím pripravoval aj imidžové spoty ku kampaniam SND zameraným na kúpu darčkových poukážok alebo podporu predaja vstupeniek a tiež video z *Veľkej divadelnej prespávačky* alebo predstavení v rámci programu *Divadlo pre všetky deti*.

S externými tvorcami SND spolupracovalo pri výrobe videomateriálov k premiére *Fashion Ballet '22*, traileru k premiére baletu *Carmina Burana*, traileru k opere *Svätopluk* a videospotu k 104. sezóne.

Video- a audiospoty boli nasadené v rozhlasovom aj televíznom vysielaní. Audiospoty sa vysielajú aj v nákupnom centre Eurovea.

Spolu vzniklo

videospotov 69 (z toho 4 spoty dodal externý dodávateľ)

audiospotov 22

Vydavateľská a edičná činnosť

V prvom polroku vydal Úsek komunikácie a obchodu niekoľko typov tlačovín k premiérovým predstaveniam, ako aj k projektovým kampaniam. V rámci edičnej činnosti sme vydali Ročenku SND 2023/2024 pre 104. divadelnú sezónu.

<i>Tlačoviny</i>	<i>produkcie</i>	<i>kusy</i>
premiérové plagáty	18	760
kampaňové plagáty	8	320
programové plagáty	10	1 200
letáky	18	33 500
skladačky	32	40 000
citylighty	106	324
premiérové	18	95
kampaňové	61	344
billboardy		610
premiérové		526
kampaňové		84
bulletiny	18	21 950
Ročenky	1	800

Webové sídlo

SND poskytuje návštevníkom svojej webovej stránky komplexné spektrum informácií o programe, premiérach, zmenách aj o celkovom dianí v SND.

Webové sídlo SND www.snd.sk zaznamenalo v roku 2023 celkovo 4 062 199 relácií a 3 826 813 používateľov.

Práca s databázami

Súčasťou balíka online komunikácie je priamy marketing (e-mailing), t. j. práca s databázami. V rámci podpory predaja UKO SND spravuje databázu divákov s e-mailovými adresami, ktorá je členená do niekoľkých skupín – Činohra SND, Opera SND, Balet SND. Od septembra 2023 pribudla špeciálna databáza držiteľov Študentského pasu SND, do ktorej patria diváci, ktorí si zakúpili študentský pas.

Pravidelnými newslettermi a direct mailmi SND informuje divákov o predstaveniach, výnimočných hosťoch aj o plánoch na najbližšie obdobie. Cieľom je ustavičné rozširovanie databázy, preto je na webe SND pre návštevníkov aj možnosť prihlásiť sa na odber noviniek.

V roku 2023 je v databázach SND zaregistrovaný nasledujúci počet odberateľov (z toho pribudlo odberateľov za celý rok 2023)

- Činohra 7 491 (+961)
- Opera 5 151 (+771)
- Balet 5 246 (+792)

Za celý rok 2023 SND a jeho súbory odoslali 39 newsletterov a 71 direct mailov.

Sociálne siete SND

Profil Slovenské národné divadlo mal na konci roka 2022 na Facebooku spolu 44 113 sledovateľov, na konci roka 2023 počet dosiahol 45 750 sledovateľov, čo je **nárast + 1 637 sledovateľov**.

Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2022 dovedna 4 373 sledovateľov, na konci roka 2023 počet dosiahol 6 700 sledovateľov, čo je **nárast o +2 327 sledovateľov**.

Profil Balet SND

Profil Balet SND mal na konci roka 2022 na Facebooku spolu 9 247 sledovateľov, 31. decembra 2023 počet dosiahol 10 579 sledovateľov, čo je **nárast o + 1 332 ľudí**.

Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2022 dovedna 3 179 sledovateľov, 31. decembra 2023 počet dosiahol 6 320, čo je **o +3 141 ľudí viac**.

Profil Opera SND

Profil Opera SND mal na konci roka 2022 na Facebooku spolu 7 206 sledovateľov, 30. decembra 2023 počet dosiahol 8 869 sledovateľov, čo je **nárast +1 663 sledovateľov**.

Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2022 dovedna 2 215 sledovateľov, 30. decembra 2023 počet dosiahol 3 061 sledovateľov, čo je **nárast + 846 sledovateľov**.

Profil Činohra SND

Profil Činohra SND mal na konci roka 2022 na Facebooku spolu 18 465 sledovateľov, 31. decembra 2023 počet dosiahol 22 020, čo je **nárast + 3 555 sledovateľov**.

Profil na Instagrame sledovalo na konci roka 2022 dovedna 11 833 sledovateľov, 31. decembra 2023 počet dosiahol 14 641, čo je **nárast + 2 808 sledovateľov**.

Youtubový kanál SND

Youtubový kanál Slovenského národného divadla dosiahol v sledovanom období 517-tis. videní, celkový čas pozerania dosiahol 13,2-tis. hodín a kanálu **pribudlo +258 odberateľov**.

Medzi najsledovanejšie videá patrili trailer na balet *Labutie jazero* a činoherné predstavenie *Malé ženy*. V súvislosti s tragickým úmrtím Daniela Heribana sa medzi najsledovanejšie videá zaradili archívne videá relácie *Trochu inak* z roku 2013 s Danielom Heribanom ako hosťom.

Kanál v sledovanom období navštevovalo 56,6 % žien, 43,5 % mužov, najsilnejšia bola veková skupina 35 – 44 rokov (27,2 %) a 25 – 34 rokov (23,1 %), čo je porovnateľné s predchádzajúcim obdobím.

Obsah kanála tvorili videá:

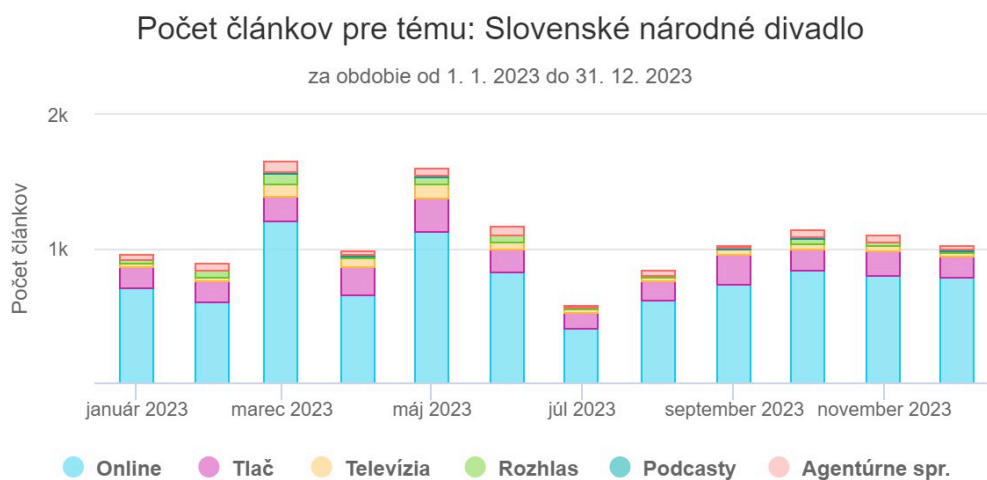
– reportáže a rozhovory z procesu prípravy inscenácií *Svätopluk*, *Maria Stuarda* a *Carmina Burana*, *Fashion Ballet '23*, + k inscenácii *Nabucco*, *Labutie jazero* - pohľad do zákulisia výroby kostýmov a scény, anketa z *Divadla pre všetky deti*, *Luskáčik* - pohľad do zákulisia, pozvánky na komorné koncerty, inscenácie (3x *Muflón Ancijáš*, *Fashion Ballet '23*, *Maria Stuarda*, *Rusalka*, *Nabucco*, 2x *Carmen*, *Svätopluk*), reportáž z *Fashion Ballet '23* prehliadky,

– trailery a teasre k inscenáciám *Bohéma* (2 spoty), *Kocúrko* (3 spoty), *Svätopluk* (2 spoty), *Koncert na želanie* (2 spoty), *Vedľajšie účinky*, *Fashion Ballet '23*, *Budete mať luft* (2 spoty), *Konformista*, *Maria Stuarda* (2 spoty), *Carmina Burana*, *Macbeth* (3 spoty), *Malé ženy* (3 spoty), *Deti*, *Nabucco*, *Ruské denníky*, *Pred očami západu* (2), *Muflón Ancijáš*, *Ako sa Ivan Ivanovič a Ivan Nikiforovič rozkmotrili*, *Labutie jazero*,

– videá k valentínskej kampani *Nehovorte o láske, zažite ju!*, k Detskej divadelnej prespávačke a Letnému gala SND. Spoty *Abonentka SND*, *Soboty v divadle* (2x), *Veľká divadelná prespávačka*, spomienkové video *Lucia Popp*, *Umenie pre život*, *Študentský pas SND*, *Šťastné divadelné*, imidžové video s *Anežkou Petrovou*, imidžové video s *Alexandrom Bárto*.

Komunikácia SND 2023

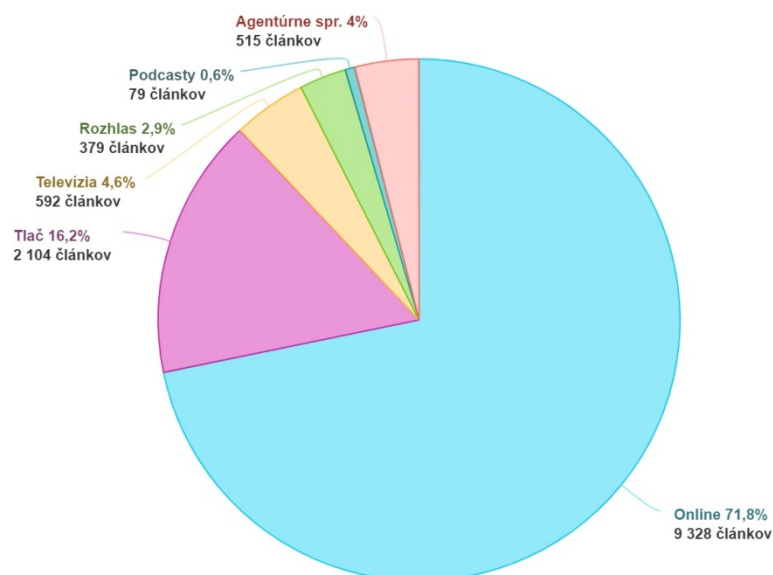
Podľa údajov z monitoringu médií, ktorý pre SND zabezpečuje Mediaboard (predtým Monitora), vyšlo v roku 2023 o SND spolu **12 997 mediálnych výstupov**.

Rozdelenie mediálnych výstupov podľa druhu média

Mediatyp pre tému: Slovenské národné divadlo

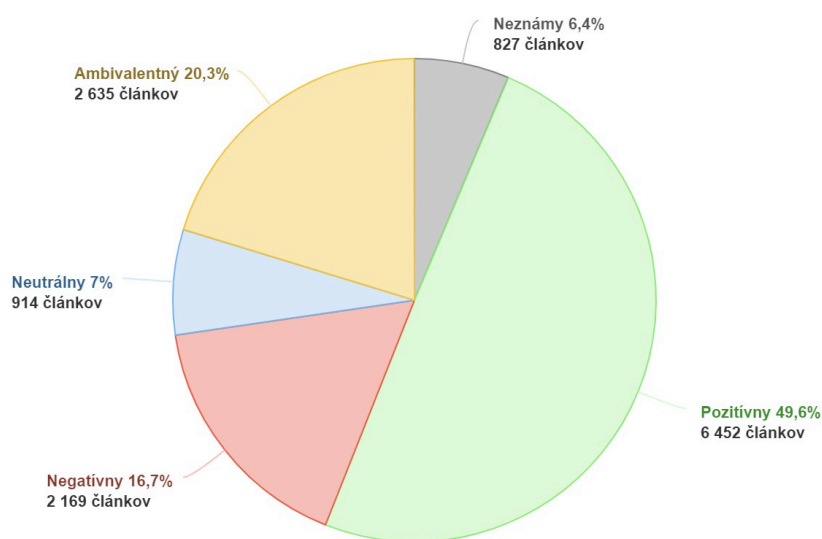
za obdobie od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023

Rozdelenie mediálnych výstupov podľa vyznenia:

Sentiment pre tému: Slovenské národné divadlo

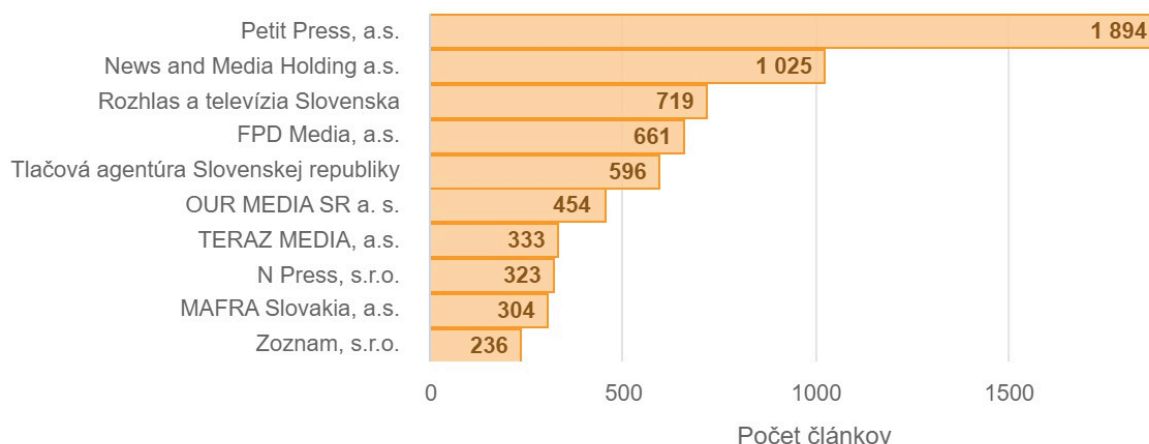
za obdobie od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023

Podľa vydavateľa

Najčastejší vydavатели pre tému: Slovenské národné divadlo

za obdobie od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023

Z celkového počtu 12 997 mediálnych výstupov boli súbory SND zastúpené takto

- Činohra SND 2 772 výstupov
- Opera SND 2 960
- Balet SND 1 541
- bez špecifikovaného súboru 5 724

Tlačové správy

Komunikačné oddelenie informovalo o činnosti a projektoch SND aj formou tlačových správ. V tlačových správach sa kládol dôraz predovšetkým na informovanie

- o nových premiérach v umeleckých súboroch činohry, opery a baletu,
- o špeciálnych projektoch
- o aktivitách, resp. projektoch k 30. výročiu SR,
- o premiérach, projektoch a novinkách 104. divadelnej sezóny SND,
- o výsledkoch rôznych kontrol v historickej budove SND,
- o rekonštrukcii historickej budovy SND,
- o hostovaní iných umeleckých súborov v SND
- o hostovaní našich súborov na iných divadelných scénach, resp. v zahraničí,
- o projektoch súvisiacich s propagáciou predstavení medzi deťmi zo znevýhodnených komúní *Divadlo pre všetky deti*,
- o životných jubileách
- o výročiach narodenia významných už nežijúcich osobností SND
- o úmrtiach.

SND počas prvého polroka 2023 zorganizovalo **23 tlačových besied.**

PR aktivity

Aktívne portfólio v rámci najväčších mediálnych domov, tlačových agentúr či webových portálov je významným predpokladom pre rozšírenie aktivít SND medzi spoločnosť do všetkých kútov Slovenska.

Aktívna práca s mediálnymi partnermi má za následok vo zvýšenej miere všeobecný záujem o dianie v SND vo všetkých formách komunikácie, ako sú rozhlas a televízia, tlač, webové portály či tlačové agentúry, ktoré informujú o činnostiach SND.

V roku 2023 boli medzi mediálnymi partnermi SND najväčšie vydavateľské domy ako News and Media Holding, Ringier Axel Springer, Petit Press, Our Media, MAFRA, Star Production.

Komunikačné oddelenie SND počas roka 2023 **pripravilo a zverejnilo PR články a tipy** v médiách ako aktuality.sk, diva.sk, najmama.sk, magazín MIAU, Pravda, Slovenka, zenskyweb.sk, Nový čas pre ženy, Nový čas krížovky, Záhradkár, Zdravie, Forbes, Trend, Emma, Eva, markiza.sk, in.BA, pluska.sk, omediach.sk, startitup.sk. V rámci PR článkov SND informovalo o imidžových kampaniach, repertoárových predstaveniach, pripravovaných premiérach, ale aj špeciálnych projektoch.

Veľká divadelná prespávačka

Medzi najžiadanejšie PR aktivity zamerané na detského a mladého diváka sa po úspechu v roku 2022 aj v roku 2023 zaradilo podujatie *Veľká divadelná prespávačka*, ktoré Úsek komunikácie v roku 2023 zrealizoval spolu trikrát:

- pri príležitosti Dňa detí – 3. júna 2023 k predstaveniu opery *Čarovná flauta*
- dňa 20. októbra 2023 k predstaveniu opery *Čert a Káča*
- pri príležitosti sviatku sv. Mikuláša – 2. decembra 2023 k predstaveniu baletu *Luskáčik*

Noci v divadle spojené s návštevou predstavenia, divadelnými workshopmi, prechádzkou zákulisím divadla a rôznymi hrami boli určené pre deti od 7 do 14 rokov. Spolu sa každej prespávačky zúčastnilo 60 detí.

SND opäť dostalo k týmto podujatiam mimoriadne pozitívnu spätnú väzbu nielen od zúčastnených detí, ale aj od ich rodičov. SND aj týmto spôsobom ukazuje, že divadlo je živý verejný priestor otvorený pre svojich divákov nielen počas konania sa predstavení.

Soboty v divadle

Soboty v divadle sú zážitkové divadelné workshopy pre deti a mládež vo veku 5-18 rokov, ktoré sa od septembra 2023 konajú pravidelne v sobotu dopoludnia pod vedením interných alebo externých lektorov z oblasti tanca, hudby, hereckého umenia a dizajnu. Každá sobota má vlastnú tému. Workshopy sa konajú v priestoroch tanečných sál, skúšobného javiska, Umelecko-dekoračných dielní, Libressa a pod.

Cieľom *Sobôt v divadle* bolo zavedenie novej tradície a naučiť divákov, že Slovenské národné divadlo je miestom príjemných stretnutí, výnimočných zážitkov i spontánnej radosti, ktoré je pre divákov otvorené aj mimo časov predstavení.

V roku 2023 sa konalo 9 *Sobôt v divadle*, ktoré navštívilo spolu 365 detí:

- 9. 9. 2023 hudobný workshop s Danielom Hevierom (50 detí)
- 16. 6. 2023 baletný workshop s TUTU škola baletu (40 detí)
- 30. 9. 2023 herecký workshop s Teatro Colorato (30 detí)
- 14. 10. 2023 džezový workshop s ansámblom Františka Báleša (50 detí)
- 28. 10. 2023 K-pop workshop s RDS Art Group (60 detí)
- 11.11. 2023 parkúrový workshop s Dominkom Souhradom (30 detí)
- 18. 11. 2023 workshop pantomímy s Jurajom Benčíkom (60 detí)
- 25. 11. 2023 herecký workshop s Teatro Colorato (30 detí)
- 9. 12. 2023 výtvarný workshop v Umelecko-dekoračných dielnach SND (15 detí)

Divadelná kaviareň

Nový formát živých rozhovorov s osobnosťami Slovenského národného divadla sa koná na mesačnej báze vždy každý tretí štvrtok v mesiaci od septembra 2023. Rozhovory vedie dlhoročná tlačová tajomníčka SND Izabela Pažitková.

V roku 2023 sa Divadelná kaviareň konala s hosťami:

- 21.9.2023 hosť Martin Huba
- 26.10.2023 hosť Emília Vášaryová
- 16.11.2023 hosť Božidara Turzonovová
- 21.12.2023 hosť Peter Mikuláš

Prehliadky historickej budovy SND

Od októbra 2023 sa začali konať pravidelné víkendové prehliadky historickej budovy SND pre verejnosť, vďaka ktorým diváci môžu nahliadnúť do najhlbších útrob starého divadla. Historickou budovou SND sprevádza Ludwig Bagin. Prehliadky sa konajú raz do mesiaca, vždy v sobotu dvakrát denne – dopoludnia o 11.00 h a vo večerných hodinách o 18.00 h.

V roku 2023 sa prehliadky historickej budovy SND konali:

- 7.10.2023 o 11.00 a 18.00 (60 návštevníkov)
- 4.11.2023 o 11.00 a 18.00 (60 návštevníkov)
- 18.11.2023 – špeciálna prehliadka HB SND pri príležitosti Noci divadiel o 19.00 (40 návštevníkov)
- 16.12.2023 o 11.00 a 18.00 (80 návštevníkov)

CSR projekty

Divadlo pre všetky deti

ÚKO SND od septembra 2023 obnovilo charitatívny projekt *Divadlo pre všetky deti*, ktorý Slovenské národné divadlo spustilo pred Vianocami 2021. Jeho cieľom je vďaka darcovským príspevkom dostať na predstavenia SND deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré by sa inak možno do divadla nikdy nedostali, a umožniť im tak zakúsiť výnimočné chvíle, ktoré prináša divadlo.

V SND veríme, že každé dieťa bez rozdielu by malo mať šancu a príležitosť zažiť divadlo na vlastnej koži. Bez divadla deti prichádzajú nielen o úžasný umelecký zážitok, ale aj o šancu na vzdelávanie. Divadlo rozvíja kreativitu, kultúru, komunikáciu, trpezlivosť, morálku i predstavivosť.

Podporiť projekt *Divadlo pre všetky deti* sa dá online pri nákupe vstupeniek, kde si kupujúci môžu zvoliť možnosť dobrovoľného príspevku vo výške 5, 10 alebo 15 eur. Pre darcov, ktorí by chceli prispieť vyššou sumou, sú na výber možnosti vo výške 100, 300 a 500 eur.

V roku 2023 sa v rámci projektu *Divadlo pre všetky deti* konali 3 predstavenia:

- 20. 10. 2023 - Operné predstavenie Čert a Káča si prišlo do SND 76 detí z centier pre deti a rodiny v bratislavskom kraji v spolupráci s Úsmev ako dar
- 13. 12. 2023 – *Luskáčik pre nevidiacich* - Dopoludňajšie predstavenie Luskáčika navštívilo 98 slabozrakých a nevidiacich detí z Bratislavy a Levoče. Vďaka audiokomentáru zosynchronizovanému s hudbou mohli deti cez jedno slúchadlo počuť opis jednotlivých obrazov. Balet SND spolu s iniciátorkou projektu Luskáčik pre nevidiacich Galinou Kubalovou si pre deti pripravil dramaturgický úvod. Deti si zároveň prostredníctvom pohyblivých bábok, ktoré boli pre ne pripravené, mohli hmatom vyskúšať rôzne baletné pózy.
- 14. 12. 2023 - Balet SND privítal v rámci programu *Divadlo pre všetky deti* na *Luskáčikovi* 108 detí – medzi nimi deti, ktoré združuje občianske združenie Nádej na život, a deti zo špeciálnych škôl v Piešťanoch a Trnave, ktoré spolupracujú s občianskym združením Úsmev pre druhých. Združenie prepája a pomáha rodinám so zdravotne hendikepovanými deťmi a deťmi trpiacimi vzácnymi genetickými syndrómami. Väčšina z nich bola v Slovenskom národnom divadle vôbec prvýkrát.

Ku koncu roka 2023 na projekt *Divadlo pre všetky deti* prispelo **1459 darcov v sume 15 395 eur**.

VÝSTAVY

Pas de Deux (december 2022 – január 2023)

Ikonické páry baletu 20. storočia v Slovenskom národnom divadle. Výstava v spolupráci s Divadelným ústavom.

Cesta svetla 2022 (január – marec 2023)

Výstava fotografií finalistov súťaže *Cesta svetla* v spolupráci s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Jozef Zajko 100 (apríl 2023 – jún 2023)

Výstava pri príležitosti 100. výročia narodenia prvého slovenského choreografa Jozefa Zajka, foyer Opery a Baletu SND.

Generácia zlomu

Čo všetko nás môže naučiť Keňa (máj – jún 2023)

Výstava fotografií Márie Muhl

Josef Jelínek pre SND (apríl 2023 – jún 2023)

Tvorba významného kostýmového a scénického výtvarníka pre Balet a Operu SND.

Fashion Ballet '22 (jún 2023)

Výstava kostýmov návrhárov Martina Hrču, Pavla Dendisa, Borisa Hanečku a Lukáša Krnáča, Foyer opery a baletu SND.

Eubica Rybárska v SND (september 2023)

Výstava venovaná Eubici Rybárskej, významnej bývalej členke Opery SND, od 3. 9. 2023 do 30. 9. 2023

Lucia Popp Tribute (september 2023)

Výstava venovaná Lucii Popp, legende operného sveta, od 9. 9. 2023 do 30. 9. 2023

Miloš Pietor, Lord slovenského divadla (október 2023)

Pristihnuté zázraky Ctibora Bachratého (október 2023)

Ako sa hľadáme (november 2023)

Robert Tappert – Divadlo (november 2023)

Magdaléna Blahušiaková v SND (december 2023)

Výstava venovaná Magdaléne Blahušiakovej, významnej bývalej členke Opery SND, od 1. 12. 2023 do 31. 12. 2023

OBCHODNÉ ČINNOSTI

Predaj

V roku 2023 bolo odohratých **675** predstavení (vrátane sprievodných podujatí a host'ovanií súborov SND na Slovensku a v zahraničí), ktoré videlo **277 798** návštevníkov Percentuálna obsadenosť sál dosiahla **89 %**.

Abonentky

Predaj abonentných sérií pre divadelnú sezónu 2023/2024 bol spustený 8. 6. 2023 a prebiehal do 15. 9. 2023. Zaujímavosť si mohli vybrať zo štyroch balíkov *Premiéry opery a baletu*, *Činohra*, *Opera*, *Balet*

Predaj do 15. 9. 2023

• <i>Premiéry opery a baletu</i>	92 ks	suma	18 592 €
• <i>Činohra</i>	299 ks	suma	53 513 €
• <i>Opera</i>	24 ks	suma	4 134 €
• <i>Balet</i>	11 ks	suma	1 838 €

celkový počet návštevníkov predstavení vlastných súborov na vlastnej scéne	
činohra	137 620
opera	62 918
- z toho koncerty	1 366
balet	67 327
celkový počet návštevníkov mimo vlastnej scény	
obsadenosť – činohra	90 %
obsadenosť – opera	81 %
- z toho obsadenosť koncerty	85 %
obsadenosť – balet	94 %

GASTRO SLUŽBY

Oddelenie gastro služieb je najmladším oddelením, má za sebou dva roky práce.

Bar Dvorana, *Zelená pyramída*, vysunutý vonkajší stánok *Baru Dvorana* dosahujú ročný obrat takmer 800 tis. Eur bez DPH.

NÁJMY

Výnosy z realizovaných krátkodobých nájmov priestorov SND vrátane služieb realizovaných v súvislosti s nájmi sú taktiež významnou súčasťou vlastných výnosov SND a v roku 2023 predstavovali takmer 400 tis. Eur

SND na trhoch

S cieľom posilniť predaj a tiež túžbou priblížiť sa divákovi ÚKO zorganizoval predajný stánok SND na septembrovom *Dobrom trhu* na Panenskej ulici, ktorý patrí k najobľúbenejším podujatiam tohto typu v hlavnom meste a každoročne ho navštívia tisícky ľudí.

Slovenské národné divadlo bolo v roku 2023 prvýkrát aj súčasťou bratislavských vianočných trhov. V stánku SND na *Hlavnom vianočnom trhu* si zákazníci mohli zakúpiť vstupenky na predstavenia Činohry, Opery a Baletu SND, darčkové poukážky, Študentský pas SND, ale aj dizajnové darčkové predmety divadla, ako sú tričká, mikiny, hrnčeky, magnetky či plátenné tašky s obľúbeným motívom vianočného Luskáčika, či detský divadelný pas.

Primárnym cieľom stánkov SND je zviditeľnenie značky, komunikácia s pravidelným divákom, ako aj oslovenie nového publika, informovanie o predstaveniach, programe, aktivitách a akciách SND a dôležitou súčasťou je predaj vstupeniek, darčkových poukážok, abonentiek a divadelných darčkových predmetov. Tieto aktivity vygenerovali SND tržby takmer 23 tis. Eur.

Pop-up predajňa Prospero

Vo foyeri divadla bola 1. decembra 2023 pre návštevníkov otvorená pop-up predajňa Prospero s divadelnými darčekom. SND ju prevádzkuje v spolupráci s Divadelným ústavom a okrem darčkových poukážok do SND, študentského či detského pasu a obľúbených darčkových predmetov ponúkne návštevníkom možnosť zakúpiť si knihy o divadle a umení z vydavateľstva Divadelného ústavu. Predajňa je otvorená každý deň, keď sa v SND hrá predstavenie, hodinu pred predstavením.

UMELECKO-DEKORAČNÉ DIELNE

Výroba a opravy scénických a kostýmových výprav

Umelecko-dekoračné dielne SND vyrobili kostýmové a scénické výpravy do inscenácií, ktorých premiéry boli uvedené v 1. polroku 2023: *Kocúrko*, *Koncert na želanie*, *Budete mať chuť!*, *Konformista*, *Deti*, *Malé ženy*, *Svätopluk*, *Maria Stuarda*, *Carmina Burana*, *Fashion Ballet '23*, *Nabucco*, *Ako sa Ivan Ivanovič a Ivan Nikiforovič rozkmotrili*, *Pred očami západu*, *Muflón Ancijáš*, *Labutie jazero*. Výrobu scénických a kostýmových výprav realizovali na vysokej profesionálnej úrovni. Činnosť UDD nie je zameraná len na výrobu, ale aj opravy, ktoré sú nevyhnutné v záujme dosiahnutia vysokého štandardu.

Počas prvého polroka 2023 vedenie SND pokračovalo v investičnom zámere „Rekonštrukcia Umelecko-dekoračných dielni“. V priebehu tohto obdobia SND pripravilo projektovú dokumentáciu na účely stavebného konania, získalo súhlas stavebného úradu mestskej časti

Bratislava Ružinov, pripravilo projekt pre hodnotenie Útvaru hodnoty za peniaze MF SR a podalo žiadosť o čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti SR na MD SR na základe výzvy Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov.

TECHNICKO-PREVÁDZKOVÝ ÚSEK

SND malo k 31. 12. 2023 vo svojej správe objekty

- novú budovu SND,
- historickú budovu SND,
- Umelecko-dekoračné dielne SND,
- chatu v Liptovskom Jáne.

Technicko-prevádzkový úsek vo vlastnej réžii, ako aj prostredníctvom externých dodávateľských subjektov zabezpečuje ich plynulú prevádzku, opravy, údržbu, odborné prehliadky a skúšky technológií a technických zariadení budov, ako aj javiskovej techniky, rovnako ako stavebno-technickú starostlivosť o tieto objekty. Okrem týchto činností zabezpečujeme aj dodávky energií, zásobuje SND materiálovým vybavením a vykonáva aj iné prevádzkové činnosti ako stráženie objektov a upratovanie všetkých priestorov objektov SND.

V roku 2021 vedenie SND rozhodlo o ukončení umeleckej činnosti v historickej budove SND a aj v roku 2023 technicko-prevádzkový úsek zabezpečoval jej nevyhnutnú údržbu a zákonom stanovené povinnosti (odborné prehliadky a skúšky, nutná údržba, temperovanie, vetranie, stráženie a pod.).

V oblasti opráv a údržby budov, scénických zariadení a javiskových technológií boli v roku 2023 započaté a/alebo zrealizované nasledujúce projekty:

- rekonštrukcia VN časti Trafostanice,
- oprava vodorovných striech Rezervného skladu v UDD,
- inštalácia termoizolačných okenných fólií nová budova SND,
- rekonštrukcia riadiaceho systému scénických zariadení v Štúdiu,
- nákup videoprojektorov,
- nákup mikroportov,
- nákup media serverov,
- nákup scénických svetiel do Činohry SND,
- nákup reprosústav ozvučenia v Činohre SND.

V roku 2023 boli vykonané opravy a údržba, čistenie a revitalizácia vnútorných a vonkajších priestorov, maľovania a úpravy vnútorných priestorov, v priebehu polroka aj početné opravy osobných výťahov a odstraňovanie havarijných stavov technických a technologických zariadení budov a ďalšie.

Ako účastník stavebného konania na tzv. Stavbe 7 „komunikácia Pribinova“ Technicko-prevádzkový úsek v roku 2023 zabezpečoval dohľad nad vyvolanými úpravami prístupovej komunikácie Pribinova a východnej časti námestia pred SND.

Technicko-prevádzkový úsek tiež zabezpečoval správu registratúry a archívu SND; v tejto oblasti spolupracoval s externými inštitúciami v oblasti publikačných a edukačných činností. Pod kompetenciu Technicko-prevádzkového úseku prešla v roku 2023 agenda oddelenia Správy a evidencie majetku, ktoré má za úlohu riešiť vecné bremená, zmluvy o zriadení vecného bremena, daň z nehnuteľností, kataster a aktuálne listy vlastníctva

Okrem vyššie uvedených činností patrí pod kompetenciu Technicko-prevádzkového úseku aj zabezpečovanie dodávok energií od distribútorov – tieto položky tvoria najvýznamnejšiu časť nákladov Technicko-prevádzkového úseku a za rok 2023 dosiahli vyše 2 300 tis. Eur.

3.2 Zhodnotenie čerpania výdavkov na prioritné projekty

Na prioritné projekty v roku 2023 boli SND v rámci programu 08T pridelené finančné prostriedky vo výške 240 000 €. Z toho 203 500 € na naštudovanie opery E. Suchoňa - Svätopluk a na naštudovanie dramatického diela J. Chalupku - Kocúrkovo. Oba projekty boli riadne zrealizované a finančné prostriedky boli vyčerpané a vyúčtované. Ďalšie čerpanie prioritných projektov, ktoré boli SND pridelené koncom roka 2022 na Zájazd do Košíc v sume 23 000 € a na organizáciu podujatí k 30. výročiu vzniku Slovenskej republiky v sume 18 000 €. Oba projekty boli zrealizované finančné prostriedky v plnej výške boli vyčerpané a vyúčtované do 31.3.2023. Prehľad čerpania výdavkov v rámci programu 08T je uvedený v tabuľke č. 2, ktorá tvorí prílohu správy.

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

SND v súlade so Štatútom SND a Zákonom o Slovenskom národnom divadle zabezpečuje svoju činnosť vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na dosiahnutie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva z realizácie potrebného rozsahu prác a činností.

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný transfer na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 23 286 594 € z toho na mzdy a platy v sume 14 570 458 € a 71 510 € na informačné techniky.

4.1 Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu

4.1 a) Prevádzkové dotácie

Prevádzková dotácia od zriaďovateľa bola do 31.12.2023 upravené na celkovú sumu 24 159 926 €. Záväzný ukazovateľ na mzdy zo štátneho rozpočtu bol upravený na sumu 14 942 824 €.

4.1 b) Dotácie na investície – kapitálový transfer

Kapitálové výdavky a ich čerpanie

Ministerstvo kultúry SR v pôvodnom rozpise pre SND na rok 2023 nepridelilo rozpočet kapitálových výdavkov.

Kapitálové výdavky čerpané zo štátneho rozpočtu (zdroj 111)

Zo zdrojov štátneho rozpočtu v roku 2023 boli financovaný nákupy dlhodobého majetku. Do štátneho rozpočtu boli vrátené nedočerpané kapitálové výdavky z predchádzajúcich rokov vo výške 103 850 €, investičná akcia č. 46 293 – SND – Rekonštrukcia nehnuteľností Umelecko-dekoračných dielní SND. Vrátené KV boli pridelené SND v roku 2018 a začiatkom roka 2022 preklasifikované na rekonštrukciu nehnuteľnosti UDD, z dôvodu personálnych zmien vedenia SND uvedený zámer nebol dokončený.

Čerpanie kapitálových výdavkov, ktoré boli pridelené v roku 2022 v sumu 423 432 € na mikroporty, ozvučovaciu techniku, IA 21827, v roku 2023 bolo vyčerpané 296 095,20 €. Nevyčerpané kapitálové výdavky v sume 127 367 budú dočerpané v roku 2024.

Kapitálové výdavky čerpané z vlastných zdrojov (zdroj 46)

Z vlastných zdrojov v roku 2023 bol financovaný nákup dlhodobého majetku zdroj "46" v celkovej sume 1 256 613 € a zdroj "43" v celkovej sume 624 600 € a to nasledovne:

Investičná akcia č. 21827 – SND – *Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia*

K 31. 12. 2023 boli čerpané prostriedky vo výške 334 977 €. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 21829 – SND – *Nákup hudobných nástrojov*

K 31. 12. 2023 boli čerpané prostriedky vo výške 130 092 €. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 31 824 – SND – Licencie

K 31. 12. 2023 boli čerpané prostriedky vo výške 482 878 €. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 36955 – SND – Technické zhodnotenie novej budovy

K 31. 12. 2023 boli čerpané prostriedky vo výške 7 380 € zo zdroja "43" a zo zdroja 46 v sume 302 366 €. Investičná akcia nie je ukončená.

4.2 Príjmy organizácie

4.2.1 Príjmy organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Plnenia príjmov, grantov a transferov za všetky zdroje (tabuľka 3)

SND dosiahlo v roku 2023 celkové príjmy v sme 32 469 688 €, čo predstavuje oproti roku 2022 nárast o 3 670 043 € (809 975 € ŠR a 2 860 068 € vlastné príjmy) z toho:

- príjmy kapitálové na podpoložke 230 v sume 624 600 € boli z predaja bytu.
- príjmy z prenájmu na podpoložke 212 v sume 392 357 €
- príjmy z vlastných predstavení na podpoložke 223 v sume 7 162 567 €.

4.2.2 Prostriedky prijaté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

SND k 31.12. 2023 nedostalo a ani nečerpalo finančné prostriedky zo zdrojov EÚ.

4.2.3 Úpravy schváleného rozpočtu v priebehu roka

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný transfer na činnosť Slovenského národného divadla v sume 23 358 104 €. Z toho 71 510 € na informačné techniky. V priebehu roka bol bežný transfer upravený na celkovú sumu 24 159 926 €. Úpravy v priebehu roka boli v sume 240 000 € na prvok 08T 0103, z toho 203 500 € na naštudovanie opery Eugen Suchoňa *Svätopluk* a na naštudovanie dramatického diela Jána Chalupku *Kocúrko* 36 500 €. Obe diela boli zrealizované k 30. výročiu vzniku SR.

V rámci prvku 08S 0101 na bežné výdavky boli navýšené o sumu 345 410 €. Z toho 255 954 € finančné prostriedky určené na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania. Ďalšie schválenie rozpočtu z MK SR bolo na bežné výdavky prvok 08S0101 o 100 000 € tovary a služby na prípravu projektovej dokumentácie k rekonštrukcii HB SND. Na dofinancovanie mzdových výdavkov boli SND pridelené na bežný transfer príjmy vo sume 116 412 €.

4.3 Výdavky organizácie

4.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Celkové čerpanie na bežné výdavky roku 2023 bolo v sume 32 683 452 €.

Z toho na podpoložke kategória:

- **610** - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania - čerpanie v sume 16 968 098

€. Čerpanie rozpočtu na mzdy zo zdroja 111 bolo v sume 14 942 824 €. Pôvodne schválený rozpočet zo zdroja 111 bol v sume 14 570 458 a po úpravách v sume 14 942 824 €. Čerpanie zo zdroja 111 bolo na 100 %. Zo zdroja 131 na mzdy z decembra 2022 bolo čerpané v sume 700 000 €. Z vlastných zdrojov 46 bolo v roku 2023 čerpané 1 325 274 €.

- **620** - Poistné a príspevky do poisťovní - čerpanie v sume 6 136 341 €. Z toho čerpanie rozpočtu zo zdroja 111 bolo v sume 5 115 336 €. Pôvodne schválený rozpočet zo zdroja 111 bol schválený 5 538 874 € a upravený na sumu 5 515 336 €. Čerpanie zo zdroja 111 bolo na 100 %. Z vlastných zdrojov zo 46 čerpanie bolo v sume 1 021 005 €.

Vyššie čerpanie na podpoložke 610 a 620 v roku 2023 spôsobilo zvýšenie personálnych výdavkov.

- **630** - Tovary a služby - čerpanie v sume 8 800 030 €. Z toho zo zdroja 111 v sume 3 616 417 €. Zo zdroja 131 v tejto kategórii bolo čerpané na prioritné projekty 41 000 €. Čerpanie zo zdroja 111 a 131 bolo na 100 %. Z vlastných zdrojov zo 46 čerpanie bolo v sume 5 098 613 €.

Vyššie čerpanie na tovary a služby v roku 2023 spôsobilo nárast cien za energie v priemere o 48,77%. Nárast cien za materiálové výdavky o takmer 51 % ako aj služby o takmer 13 %.

- **640** - Bežné transfery - čerpanie v sume 778 983 €. Z toho čerpanie zo zdroja 111 v sume 441 349 €. Pôvodne schválený rozpočet bol v sume 70 000 €. Z vlastných zdrojov zo 46 bolo čerpanie v sume 337 634 €.

Uvedený rozpis čerpania výdavkov zo zdrojov 111, 131 a z vlastných zdrojov sú rozpísané v tabuľke č. 5.

Prehľad čerpania kapitálových výdavkov

Celkové čerpanie kapitálových výdavkov v roku 2023 bolo v sume 2 281 158 €. Z toho zo zdroja 131 v sume 296 095 € a 103 850 € zo zdroja 131I bolo vrátené do štátneho rozpočtu z dôvodu nedočerpania. Z vlastných zdrojov zo zdroja 43 bolo čerpanie v sume 624 600 € a zo zdroja 46 v sume 1 256 613 €.

Prehľad čerpania kapitálových výdavkov je rozpísaný v tabuľke č. 6.

4.3.2 Výdavky organizácie podľa funkčnej klasifikácie

Celkové čerpanie rozpočtu podľa funkčnej klasifikácie 08 Rekreácie, kultúra a náboženstvo, podľa kódu 08.2.0 Kultúrne služby bolo v sume 32 683 452 €. Tabuľka č. 6 a 7

Bežný transfer od zriaďovateľa k 31. 12 2023 bol po úpravách vo výške 24 159 926 €.

Celkovo bol rozpísaný do 3 programov nasledovne:

V programe 08S – Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

- bežný transfer

V podprograme 08S0101–Divadlá a divadelná činnosť– bežný transfer,	24 159 926 €
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	14 942 824 €

V programe 0EK

- bežný transfer

V podprograme 0EK 0103 – Podporná infraštruktúra	71 510 €
--	----------

V programe 08T – Účelovo určené finančné prostriedky na kultúrne aktivity

- bežný transfer

V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	240 000 €
--	-----------

Prehľady čerpania finančných prostriedkov sú uvedené v tabuľkách, ktoré sú súčasťou Správy o činnosti a hospodárení za rok 2023.

4.3.3 Výdavky organizácie hradené z prostriedkov Európskej únie a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu

Slovenskému národnému divadlu neboli poskytnuté finančné prostriedky z Európskej únie.

4.3.4 Výdavky z iných prostriedkov zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

Slovenskému národnému divadlu neboli poskytnuté finančné prostriedky z iných prostriedkov zo zahraničia.

4.6. Náklady a výnosy, hospodársky výsledok

Náklady (tabuľka č. 13)

SND dosiahlo v roku 2023 celkové náklady vo výške 35 143 104 €, čo predstavuje oproti roku 2022 (31 906 060 €) nárast o 3 237 044 €. K výraznému nárastu nákladov došlo pri spotrebovaných nákupoch o 1 206 904 € a nárastu osobných nákladov o 1 229 900 € ako aj pri odpisoch majetku o 637 529 €

Spotrebované nákupy – v položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií. Čerpanie týchto nákladov v roku 2023 bolo v sume 3 545 290 € a v roku 2022 v sume 2 338 386 €, čo predstavuje v roku 2023 nárast o 1 206 904 €.

Spotreba materiálu v rámci položky nákladov v roku 2023 bola v sume 1 319 287 € a v roku 2022 v sume 958 280 €, čo predstavuje nárast o 361 007 €. Spotreba energií v rámci tejto položky oproti roku 2022 (1 186 263) bola vyššia o 662 734 € a to z dôvodu nárastu cien za energie a tovarov.

Služby – v uvedenej skupine nákladov v porovnaní s rokom 2022 vykazuje SND vyššie čerpanie o 60 477 €, čo predstavuje mierny nárast. Náklady v roku 2023 boli vo výške 3 679 640 € a náklady v roku 2022 boli vo výške 3 619 163 €.

V nákladovej položke Oprava a údržba je čerpanie nákladov za rok 2023 v porovnaní s rokom 2022 nižšie o 271 744 €. Náklady v roku 2023 boli v sume 314 987 € a v roku 2022 boli 586 731 €. Uvedené náklady na opravy a údržbu v roku 2022 boli z dôvodu realizácie rozsiahlych opráv a údržby budov a zariadení, scénických zariadení a zariadení javiskovej techniky.

Cestovné výdavky v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022 boli nižšie o 8 131 €.

Náklady na reprezentáciu v porovnaní s rokom 2022 boli nižšie o 27 646 €.

Náklady na ostatné služby sú v roku 2023 oproti roku 2022 vyššie o 367 999 €. Nárast bol zaznamenaný v oblasti externých opráv a údržby budov, scénických zariadení a javiskových technológií. V roku 2023 boli vykonané opravy a údržby, čistenie a revitalizácia vnútorných a vonkajších priestorov, maľovania a úpravy vnútorných priestorov, v priebehu roka aj početné opravy osobných výťahov a odstraňovanie havarijných stavov technických a technologických zariadení budov a ďalšie.

Mzdové náklady a zákonné sociálne poistenie – mzdové náklady boli čerpané v súlade so stanovenými záväznými ukazovateľmi. V roku 2023 bol prepočítaný stav zamestnancov 788,55.

Náklady na mzdy boli vo výške 16 489 984 € a roku 2022 boli 15 515 896 €, čo je nárast o 974 088 €.

Náklady na zákonné sociálne poistenie narástli v roku 2023 oproti roku 2022 o sumu 318 119 €. Priemerná mesačná mzda (včítane variabilných zložiek a príplatkov) v roku 2023 bola 1702,42 €, v roku 2022 bola Ø mesačná mzda 1 613 €.

Dane a poplatky – daň z nehnuteľností bola pre rok 2023 vyrátaná na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za odpady v znení neskorších predpisov, v zmysle všeobecne záväzných nariadení miest a obcí a na základe rozhodnutí o vyrubení dane. Celková suma dane z nehnuteľností na rok 2023 bola 267 017 € a bola rozdelená :

• historická budova SND	24 928 €
• nová budova SND, byt a garážové státie	172 545 €
• umelecko-dekoračné dielne	68 815 €
• pozemky 115/2, ROEP	114 €
• chata Liptovský Ján	615 €

Odpisy DLHM a DLNM, ich tvorba a finančné krytie– účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 16/2013 *Správa majetku štátu a nakladanie s majetkom štátu v SND* v znení Dodatku č. 1/2014, ktorej súčasťou je aj plán účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM (Čl. 6).

Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov sú zabezpečované prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP PROFIT.

Účtovné odpisy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku boli k 31.12. 2023 v sume 4 246 583 €, čo je v porovnaní s rokom 2022 viac o 637 528 €.

Výnosy (tabuľka 14)

SND dosiahlo v roku 2023 celkové výnosy vo výške 35 331 997 €, čo predstavuje oproti roku 2022 (31 240 582 €) nárast o 4 091 415 €.

Výnosy z bežných transferov ŠR boli v roku 2023 v sume 24 159 926 € a v roku 2022 vo výške 22 883 519 €, čo je viac o 1 276 407 €.

Tržby z predaja služieb

V položke sú zahrnuté výnosy z tržieb z predstavení vlastných a cudzích súborov, rekreačných stredísk, z prenájmov a reklamných služieb.

Tržby z predaja služieb, tržieb a tovarov v roku 2023 sme dosiahli v sume 6 702 482 €, v porovnaní s rokom 2022 kde boli výnosy v sume 4 136 173 € sme zaznamenali výrazný nárast o 2 566 309 €.

Tržby za tovar

V položke sú zahrnuté výnosy z predaja bulletinov a predaja tovaru v gastroprevádzke. Tržby v roku 2023 boli vo výške 742 264 € a v roku 2022 vo výške 465 036 €, čo predstavuje nárast o 277 228 €.

Prenájom

Ďalším zdrojom príjmov SND boli tržby z prenájmov. V priebehu roka 2023 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 461 602 €, čo je oproti roku 2022 (398 811 €) viac o 62 791 €.

Hodnotenie hospodárskeho výsledku

SND vykazuje k 31.12 2023 kladný hospodársky výsledok vo výške 188 893 €. Oproti roku 2022 kedy hospodársky výsledok bol záporný, výrazne stúpol. Zmena v hospodárskom výsledku vznikla hlavne z dôvodu covidového obdobia, kedy v prvom polroku 2022 bola prevádzka SND obmedzená. Kladný hospodársky výsledok v roku 2023 sa podpísali zvýšené príjmy za odohraté predstavenia, príjmy z prenájmov ako aj príjmy z vlastnej podnikateľskej činnosti.

5. PERSONÁLNE OTÁZKY

Fyzický stav zamestnancov SND k 31.12.2023 bol 804.

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov SND za rok 2023 bol 788,55.

Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2023 bola 1702,42€.

Počet a štruktúra zamestnancov zabezpečujúcich stále činnosti SND

*Fyzický stav
k 31.12.2023*

Organizačná zložka	Počet zamestnancov v		Z toho počet žien	Z toho:		
	Fyzický stav	Prepočítaný stav		Umeleckí zam.	Technickí zam.	Administratívni zam.
Opera	286	282,55	107	196	85	5
Balet	85	81,95	51	81	3	1
Činohra	153	147,75	66	58	89	6
Umelecko - dekoračné dielne	120	119	64	5	109	6
Technicko - prevádzkový úsek	88	85,92	32	0	81	7
Ekonomický úsek	15	15	14	0	0	15
Úsek ľudských zdrojov	7	7	5	0	2	5
Úsek generálneho riaditeľa	15	14,75	8	0	0	15
Úsek komunikácie a obchodu	35	34,36	32	0	14	21
SPOLU	804	788,55	379	340	383	81

Fyzický stav zamestnancov SND k 31.12.2023 bol 804 zamestnancov

Z toho:

Muži	425
Ženy	379
Zamestnanci pracujúci na kratší pracovný čas	30
Zamestnanci poberajúci starobný dôchodok	83
Zamestnanci so zdravotným postihnutím I.	28
Zamestnanci so zdravotným postihnutím II.	8
Iní štátni príslušníci	75
V mimo evidenčnom stave zamestnancov je	21
Z toho materská a rodičovská dovolenka	20
Verejný výkon funkcie	1
V roku 2023 nastúpilo do pracovného pomeru	93
V roku 2023 v SND ukončilo pracovný pomer	99

6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

SND v roku 2023 vykonávalo podnikateľskú (zdaňovanú) činnosť v oblasti reklamy, gastro prevádzok, krátkodobých prenájmov a služieb s nimi spojených a prevádzkovaní parkovisko pri NB SND. Výnosy z uvedených činností za rok 2023 predstavujú 1 610 935 € (2022 : 1 307 772 €).

7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Majetok spolu	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2023
Obežný majetok	3 973 983	1 270 443
z toho:		
Zásoby	498 488	513 922
Krátkodobé pohľadávky	388 483	338 100
Finančné účty	3 087 012	418 421
Neobežný majetok	121 260 407	119 383 330
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	840 982	942 491
Dlhodobý hmotný majetok	120 419 425	118 440 839

Závazky spolu	k 31.12.2022	k 31.12.2023
Závazky spolu	122 908 707	117 782 231
Rezervy	35 270	20 449
Zúčtovanie transferu ŠR	120 042 449	116 516 370
Dlhodobé záväzky	168 439	149 454
Krátkodobé záväzky	2 662 549	1 095 958

Stav finančných účtov a pokladníc SND

Stav bankových účtov		
Názov účtu	Stav k 31. 12. 2022	Stav k 31. 12. 2023
Hlavná pokladnica	9 596	3 779
Hlavná pokladnica v CM – CZK	2 374	1 723
Bežný účet	624 017	58 915
Účet sociálneho fondu	147 676	153 045
Účet darovaných prostriedkov	9 625	0
Účet depozitných prostriedkov SND	75 017	30 803
Účet kapitálových výdavkov	527 282	127 337

Účet tržby zo vstupného	1 168 669	31 514
Gastro prevádzky NB	186 734	5 405
Účet parkovací systém NB		
SND	35 000	2 569
	2 785 990	415 090

Stav a vývoj pohľadávok a záväzkov k 31. 12.2023

Pohľadávky

Názov	Stav k 31.12.2022	Stav k 31.12.2023
Pohľadávky v lehote splatnosti	326401	268 278
Pohľadávky po lehote splatnosti	62082	69 822
Spolu:	388 483	338 100

Záväzky

Názov	Stav k 31. 12. 2022	Stav k 31. 12. 2023
Záväzky po lehote splatnosti	19 518	79 551
Záväzky s obdobím splatnosti do 1 roka	2 643 031	1 016 407
Spolu krátkodobé záväzky	2 662 549	1 095 958
Záväzky s obdobím splatnosti 1 – 5 rokov	168 440	149 454
Záväzky s obdobím splatnosti dlhším ako 5 rokov		
Spolu dlhodobé záväzky	168 440	149 454
Záväzky spolu:	2 830 989	1 245 412

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE V DANOM ROKU

Slovenské národné divadlo v roku 2023 postupovalo v súlade s Kontraktom uzatvoreným na rok 2023, Štatútom SND, Zákonom o Slovenskom národnom divadle a Zákonom o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti. Uvádza tituly, ktoré oslovujú širokú divácku verejnosť a to nielen režijným spracovaním, výkonom umelcov, umeleckou kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov.

Za mimoriadne dôležité považuje SND zvyšovanie diváckeho záujmu a návštevnosti inscenovaním nových titulov, s cieľom uspokojovať stále náročnejšieho diváka a konkurovať tak aj špičkovým divadelným domom.

Slovenské národné divadlo v roku 2023 navštívilo najviac návštevníkov v novej budove SND od jej otvorenia. Od roku 2008 do roku 2023, keď malo SND väčšinu sezón k dispozícii dve budovy, bola priemerná návštevnosť v Slovenskom národnom divadle 253-tisíc návštevníkov. Do priemeru nie sú započítané dva covidové roky. Rok 2023 bol preto s počtom takmer 275-tisíc divákov z hľadiska návštevnosti pre SND nadpriemerný, o to viac, že mohlo hrať iba v jednej budove.

Nadpriemerné čísla návštevnosti sa premietli aj do tržieb zo vstupeniiek. SND sa v roku 2023 podarilo dosiahnuť historicky najvyššie tržby za predstavenia vo výške viac ako 5 miliónov eur, čo je o 1,7 milióna eur viac ako v roku 2018, ktorý bol doteraz najúspešnejším rokom z hľadiska tržieb.

Výber repertoáru so zastúpením pôvodnej slovenskej tvorby a svetovej klasickej i súčasnej tvorby je ďalším dôležitým prvkom pri napĺňaní poslania SND. Profesionálny prístup a vysoká kvalita divadelných umelcov a manažmentu SND tvorí jadro úspechu.

Úspešnými a obľúbenými sa stali aj sprievodné podujatia – *Veľké divadelné prespávačky, Soboty v divadle, Divadelná kaviareň a prehliadky historickej budovy SND*. Návštevníci o tieto programy prejavili mimoriadny záujem a dosahujú stopercentnú návštevnosť.

Negatívny vplyv na činnosť a hospodárenie organizácie mali vysoké ceny energií a z nich vyplývajúca inflácia, ktorá zvýšila tlak na zvyšovanie miezd, ktoré v Slovenskom národnom divadle neboli regulované zvýšením platov zamestnancov verejnej správy. Negatívny vplyv na hospodárenie mal tiež nepriaznivý technologický stav budovy a infraštruktúry a s ním spojené nepredvídateľné poruchy a havarijné situácie.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Hlavnými užívateľmi výstupov Slovenského národného divadla – predstavení činohry, opery a baletu – je široká verejnosť, občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín. SND plánuje aj naďalej ponúkať kvalitné divadelné umenie a zlepšovať služby poskytované verejnosti.